

CENTRUM EDUKACJI NAUCZYCIELI W KOSZALINIE

NAUCZYCIELSKA EDUKACJA

BIULETYN CENTRUM EDUKACJI NAUCZYCIELI W KOSZALINIE

2012 - NR 1/69

Dzieci Przedszkola Miejskiego nr 10 w Kołobrzegu uczą się narodowych tańców (fot. Arch. PM-10)

***Nauczyciel ma za zadanie poznać dziecko, zauważyć jego talenty i indywidualność. (...)
W Sejmie powinien być taki duży napis: Nauczyciel to najważniejszy zawód w kraju.***
(prof. Łukasz Turski, 2011)

Koszalin: styczeń - 2012

SPIS TREŚCI

„Nauczycielskiej Edukacji” 2012 nr 1/69

ISSN – 1642-34-53

W NUMERZE

SPIS TREŚCI

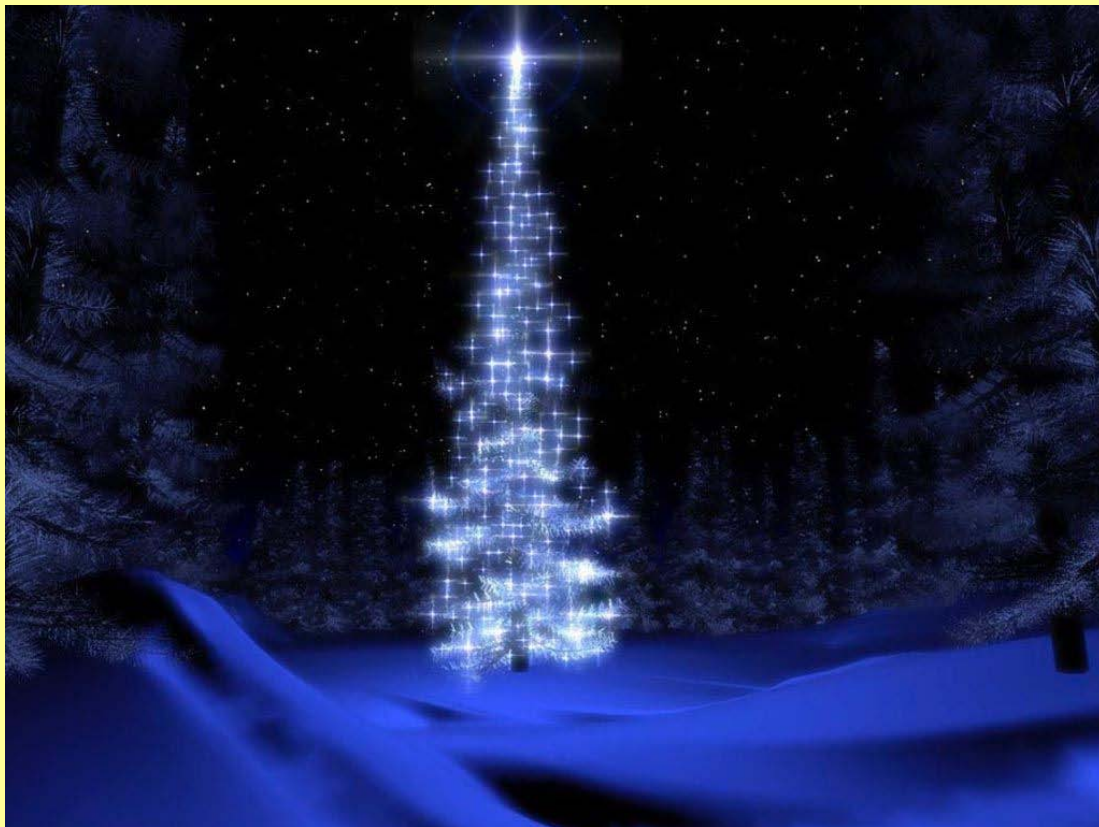
- Noworoczne życzenia na rok 2012	3
- O zadaniach szkolnej świetlicy i pozalekcyjnej edukacji. Rozmowa z Aleksandrą WELNĄ, wychowawcą świetlicy SP im. H. Sienkiewicza w Bobolicach	4-7
- Leszek Pawelski otrzymał profesorską godność	7
- Renata CZELADKO, <i>Uczeń wciśnięty w schematy</i> - przedruk za: „Rzeczpospolitą”	8
- Danuta LECH, <i>Uczeń zdolny w świetlicy szkolnej</i>	9-10
- Artykuł, który warto...! Tadeusz PETER, <i>Szkoła polska ma odkryć nową drogę</i>	10
- Aleksandra WELNA, <i>Ciekawy październik w świetlicy SP im. H. Sienkiewicza w Bobolicach</i>	11-12
- Izabela SUCKIEL, <i>Spotkania dyrektorów w ramach „Klubu Dyrektora”</i>	13
- Wywiad, który warto...! Anna REKAWEK, <i>Czy matura jest rzeczywiście konieczna?</i> Rozmowa (...)	14
- JPS: Innowacja w szkole ponadgimnazjalnej - e-matura	15-16
- Artykuł, który warto...! Krzysztof KARBOWIAK, <i>Papierowe do kosza. E-matury z Łodzi</i>	16
- Krzysztof WOJEWODZIC, <i>FunEnglish.pl</i> - pierwszy w Polsce internetowy podręcznik (...)	17-19
- Gimnazjum nr 2 w Koszalinie - jest szkołą uczącą się	20
- Koszalińskie Gimnazjum nr 2 im. Janusza Korczaka	21
- Sylwetki koszalińskich nauczycieli - Mirella TELIŃSKA - nauczycielka muzyki (...)	22
- Artykuł, który warto...! Henryka KWIATKOWSKA, <i>Ufność i zaufanie w edukacji</i> . „Nowa Szkoła”	22
- Chór „Cantate Deo” śpiewa już 22 lata	23
- Red. <i>Szkoła pielęgnująca i promująca talenty</i>	24
- Andrzej DERKACZ, „Twórcze zainteresowanie zawodem” - Seminarium informacyjne (...)	25
- Julian P. SAWIŃSKI, <i>Co to jest personalizacja nauczania?</i>	26-27
- Warto czytać i wykorzystywać „Charaktery”	27
- Marynistyczne malarstwo koszalińskich plastyków	28
- Edukacja kulturalna: Filharmonia Koszalińska zaprasza na koncerty	28
- Beata TAUROGIŃSKA, <i>Jesienne zabawy z cyklu „Dni kolorów - czerwony”</i>	29-30
- Materiały metodyczne upowszechnione na internetowej stronie CEN (...) - w latach 2009 -2011	31
- Wykaz nauczycielskich artykułów upowszechnionych w „NE” w 2011 roku	32
--> Konkurs dla nauczycieli województwa zachodniopomorskiego na rok szkolny 2011 – 2012	33

„Nauczycielska Edukacja” - Biuletyn Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie

Wydawca: Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie, ul. Ruszczyca 16,
fax. 34-767-15, tel. 34-767-10; **Redakcja** - 34-767-26. Internet: www.cen.edu.pl Poczta e-mail: jps51@tlen.pl
Redakcja: Julian Piotr Sawiński (redaktor naczelny), Adam Paczkowski - zdjęcia, skład komputerowy - JPS
Współpraca: nauczyciele konsultanci i doradcy metodyczni CEN

Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów oraz zmiany ich tytułów.

Najlepsze życzenia z okazji Nowego Roku - 2012

Świecąca choinka (fot. interia.pl)

Z okazji świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku - wszystkim nauczycielom, wychowawcom i dyrektorom szkół i placówek oświatowych oraz pracownikom i przyjaciółom edukacji, składamy najlepsze życzenia radosnych i miłych świąt oraz dużo zdrowia, szczęścia, dobrego samopoczucia na co dzień, pomyślności i zadowolenia w całym nowym 2012 roku.

Dyrekcja CEN i Redakcja "Nauczycielskiej Edukacji"

O ZADANIACH SZKOLNEJ ŚWIETLICY I POZALEKCYJNEJ EDUKACJI

**- Rozmowa z Aleksandrą Welną,
wychowawcą świetlicy SP im. H. Sienkiewicza w Bobolicach**

- Pani Aleksandro - witam! Dziękuję, że znalazła Pani trochę czasu dla czytelników „Nauczycielskiej Edukacji”. Szkolna świetlica to przecież ważna działalność szkoły.

Aleksandra Welna (fot. Arch. autorki)

Zgadzam się, nie tylko ze względu na to, że jestem nauczycielem świetlicy. Praca w niej często jest marginalizowana. A przecież to w świetlicy często uczniowie odkrywają w sobie uspione pasje i zainteresowania, rozwijają swoją twórczość i kreatywność, uczą się samodzielności i wytrwałości w dążeniu do celu, często osiągają sukcesy w różnych konkursach. To przede wszystkim nauczyciele świetlicy poświęcają uczniom czas na rozmowy, są powiernikami ich spraw, to tutaj kształtują poniekąd swoją osobowość.

Upadająca ranga nauczycieli świetlicy, brak motywacji i wsparcia sprawia, że coraz trudniej jest im poczuć satysfakcję ze swojej pracy, a częsty brak środków finansowych dla działalności świetlicy doprowadza do tego, że zajęcia tracą swoją atrakcyjność. Taki jest obraz większości świetlic szkolnych, o czym świadczą wypowiedzi nauczycieli na forach internetowych, a także w bezpośrednich rozmowach.

Mam to szczęście, że wszelka działalność, nowe pomysły są otwarcie przyjmowane przez dyrekcję i często otrzymuje od niej wsparcie. Dzięki temu dążę do jeszcze większego rozwoju i poszerzania działalności świetlicy, aby uczniom było przyjemnie w niej przebywać.

- Jakie są główne zadania szkolnej świetlicy w szkole podstawowej? Czy jest to przede wszystkim opieka pedagogiczna?

Nie tylko. Zadania świetlicy szkolnej określone są w statucie każdej szkoły. Najczęściej wymienianymi są: wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów, zapewnienie im pomocy w nauce i stworzenie warunków do nauki własnej, organizowanie gier i zabaw ruchowych, zaspakajanie potrzeb w dziedzinie działalności twórczej, aktywności i działania, kształtowanie nawyków kultury osobistej, upowszechnianie zasad bezpieczeństwa, higieny, dbałości o zdrowie. Zapewnienie potrzeby kontaktu emocjonalnego, uznania, akceptacji i zrozumienia, wypoczynku i rozrywki.

Krótko mówiąc zadania świetlicy opierają się przede wszystkim na funkcji wychowawczej, opiekuńczej, dydaktycznej, a także socjalizacyjnej. Praca w świetlicy różni się ze względu na grupę uczniów, z jaką prowadzi się zajęcia. W mojej szkole są to uczniowie przede wszystkim dojeżdżający z kl. I-VI. Spędzają w świetlicy czas przed i po lekcjach. Ponieważ grupy są mieszane, nie łatwo jest zorganizować wspólne zajęcia. Niekiedy trzeba się poważnie nagimnastykować, żeby wdrożyć całą grupę do współpracy i wspólnej zabawy. Podczas doraźnych zastępstw przebywa w niej cała klasa, wówczas prowadzę zajęcia integrujące grupę, bądź wynikające z kalendarza szkolnego.

O ZADANIACH SZKOLNEJ ŚWIETLICY I POZALEKCYJNEJ EDUKACJI

**- Rozmowa z Aleksandrą Welną,
wychowawcą świetlicy SP im. H. Sienkiewicza w Bobolicach - cd.**

- Teraz nastała moda na akcentowanie sukcesów i pozytywne, życziwe myślenie. Co jest Pani największym edukacyjnym sukcesem szkolnym?

Przede wszystkim to, że od pewnego czasu nie tylko ja jestem głównym twórcą zajęć, imprez, czy też innych przedsięwzięć, ale w dużej mierze to uczniowie są ich współautorami. Cieszy mnie to, że mogę im pomóc realizować ich pomysły, że uczą się odpowiedzialności za powierzone im zadania, że wciąż mają niegasnący zapał do zrobienia czegoś nowego, dobrego! I tak ostatnio, w związku z popularnymi już w Polsce obchodami Halloween, Samorząd Świetlicowy zorganizował „Zamek Strachu” ze wszelkimi zadaniami i atrakcjami dla uczniów. Wiele razy prowadzili zajęcia tematyczne z młodszymi uczniami.

Bardzo mi się podobały słowa prof. Konarzewskiego zacytowane w jednym wydaniu „Nauczycielskiej Edukacji”, żeby „kombinowanie” stało się misją edukacji, bo w ten sposób uczy się dzieci wykorzystywania zdobytej już wiedzy. Myślę, że dość dobrze realizujemy ten cel w świetlicy. Wciąż planujemy kolejne zajęcia, imprezy, konkursy, aby w świetlicy było zawsze wesoło i ciekawie, a wszystkie wydarzenia i sukcesy są skrupulatnie notowane w kronice. Poza tym cieszy mnie fakt, że udaje mi się namówić „słabszych” uczniów na udział w konkursach. Jest to bardzo miłe widzieć ich zaskoczenie i uśmiech na wiadomość o otrzymanej nagrodzie zwłaszcza, kiedy nie wierzą, że są w stanie coś osiągnąć! Takie wydarzenia często ich mobilizują i podwyższają ich poczucie wartości.

Dzieci świetlicy (fot. Arch. SP)

- W CEN zajmuję się informacją pedagogiczną i upowszechnianiem innowacji edukacyjnych oraz redagowaniem „Nauczycielskiej Edukacji” – stąd pytanie o innowacyjność i nowoczesność świetlicowej edukacji. Czy jest dla nich miejsce w świetlicy szkolnej?

Myślę, że to doskonałe miejsce na tworzenie i realizowanie zajęć tematycznych, na jakie nie ma czasu podczas lekcji. Proszę pamiętać, że zajęcia świetlicowe to nie tylko malowanie, wycinanie i wykonywanie dekoracji. To miejsce, w którym, o ile to możliwe w zależności od środków oraz kwalifikacji (od pewnego czasu istnieje rozporządzenie pozwalające każdemu nauczycielowi, bez względu na rodzaj przedmiotu, jaki uczy, pracować w świetlicy szkolnej) i zainteresowań nauczyciela, można poszerzyć wiedzę, rozbudzić ciekawość świata, zaspakajać chęć poznania.

**O ZADANIACH SZKOLNEJ ŚWIETLICY I POZALEKCYJNEJ EDUKACJI
- Rozmowa z Aleksandrą Welną,
wychowawcą świetlicy SP im. H. Sienkiewicza w Bobolicach - cd.**

Ciekawą innowacją zajęć w świetlicy, z jaką się spotkałam, były zabawy dramatyczne, zajęcia dotyczące różnych obrzędów świątecznych, warsztaty plastyczne. Ja w tym roku szkolnym, bazując na wynikach ankiety o zainteresowaniach uczniów naszej szkoły, postanowiłam zorganizować zajęcia fotograficzne. Co prawda nie jestem profesjonalnym fotografem, ale na potrzebę zajęć solidnie się przygotowałam. W swojej, jeszcze krótkiej karierze, nie odważyłam się na opracowanie innowacji pedagogicznej, ale kto wie, może w przyszłości, mając większe doświadczenie uda mi się stworzyć jakiś ciekawy program?

- Żyjemy w czasach technologicznej rewolucji. Czy Pani dzieci w świetlicy mają dostęp do komputerów i Internetu?

Tak, uczniowie mają możliwość korzystania z Internetu. Często poszukują informacji do referatów, prac domowych, szukają inspiracji do wykonania prac plastycznych lub konkursowych. Poza tym, w naszej szkole grupa uczniów w ramach współpracy międzynarodowej koresponduje ze swoimi rówieśnikami z Niemiec. Ci, którzy nie mają komputera lub Internetu w domu, piszą listy podczas zajęć świetlicowych.

- Pani Aleksandro, jak Pani myśli, dlaczego część nauczycieli stroni od korzystania z nowoczesnych technologii w szkolnej edukacji? Czy to zależy od wieku i stażu pracy?

Trudno jednoznacznie określić. Myślę, że jest to jeden z powodów. Pewnego rodzaju obawy przed nowościami technologicznymi, bądź też brak możliwości rozwijania umiejętności korzystania z nich sprawia, że starsi stażem nauczyciele rezygnują z ich zastosowania. W szkole, w której pracuję nie ma takiego problemu. Zarówno młodzi, jak i starsi nauczyciele uatrakcyjniamy zajęcia korzystając z „cudów” techniki, tj. z komputera, Internetu, projektorów, rzutników... Ponadto, co najmniej raz w roku każdy nauczyciel przeprowadza swoje lekcje w pracowni komputerowej. Sama chętnie wykorzystuję prezentacje multimedialne, gry komputerowe np. o zasadach bezpieczeństwa, bajkach Dinsey’a, czy też multimedialne gry edukacyjne. W zeszłym roku cała rada pedagogiczna uczestniczyła w szkoleniu nt. zastosowania tablicy interaktywnej, także mogę stwierdzić, że idziemy z duchem czasu!

O ZADANIACH SZKOLNEJ ŚWIETLICY I POZALEKCYJNEJ EDUKACJI

**- Rozmowa z Aleksandrą Welną,
wychowawcą świetlicy SP im. H. Sienkiewicza w Bobolicach - cd.**

- Jaka jest, Pani zdaniem, obecnie rola pozalekcyjnej edukacji? Coraz częściej w publikatorach wskazuje się na doniosłe jej znaczenie w edukacji młodych ludzi.

Głównym zadaniem zajęć pozalekcyjnych jest uzupełnienie wiedzy, wyrównanie szans edukacyjnych, a także poszerzanie i rozwijanie zdobytych już informacji i umiejętności. To zajęcia, podczas których dzieci rozwijają swoje pasje i talenty, bądź nadrabiają zaległości. Im bogatsza jest oferta zajęć pozalekcyjnych, tym większa liczba uczniów znajduje „coś” dla siebie, a co za tym idzie, nauka w szkole staje się bardziej interesująca. Jednak przeciążenie tym „dostatkiem” również nie jest wskazane, aby nie dopuścić do zmęczenia i znużenia uczniów ciągłymi zajęciami. Oni też muszą mieć czas na odpoczynek i zabawę.

Rok szkolny 2011/2012 został ogłoszony „Rokiem Szkoły z Pasją”. Myślę, że teraz zajęcia pozalekcyjne będą miały jeszcze większe znaczenie, niż dotychczas.

- Od 10 lat CEN w Koszalinie wydaje „Nauczycielską Edukację” - o sprawach nauczycieli i szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowych regionu. Teraz ukazuje się ona już tylko w postaci internetowej - takie czasy. Czy jest ona potrzebna?

Zdecydowanie tak. Jest to doskonały sposób na wymianę doświadczeń, podzielenie się swoimi pomysłami i sukcesami. Wywiady z profesjonalistami pozwalają inaczej spojrzeć i dojrzeć światło w tunelu, w trudnych sprawach, z jakimi borykają się wymienione placówki. Godne podkreślenia jest zgromadzenie wszystkich najważniejszych wydarzeń z polskiej oświaty w jednym „miejscu”. Dzięki temu nauczyciel wciąż jest na bieżąco ze zmianami i proponowanymi rozwiązaniami. Propozycje lektur dla nauczycieli pomagają znaleźć odpowiedź na ciągle pytania stawiane nauczycielom i polskiej oświacie. Żałuję tylko, że „Nauczycielska Edukacja” wydawana jest w postaci internetowej. Jestem zwolenniczką papierowych książek i czasopism.

Rozmawiał: Julian Piotr Sawiński – redaktor naczelny NE

Leszek Pawelski otrzymał profesorską godność

Z satysfakcją informujemy, że prezes Zarządu Krajowego Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Twórczych, adiunkt szczecińskiej Szkoły Wyższej COLLEGIUM BALTICUM, nauczyciel fizyki w Gimnazjum nr 1 im. Zjednoczonej Europy w Szczecinku – doktor Leszek Pawelski otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego. Jak poinformowali nas – JM Rektor prof. dr hab. Aleksandra Żukrowska i kanclerz SSW CB w Szczecinie Dariusz Czekan, Centralna Komisja ds. Stopni i Tytułów w Warszawie przychyliła się do jednomyślnej woli Senatu szczecińskiej uczelni i nadała dr Leszkowi Pawelskiemu profesorską godność. Prof. dr Leszek Pawelski jest rodowitym szczecinecczaninem (B. Urbanek). Szerzej o osiągnięciach Profesora będzie w następnym numerze NE (Red.).

Uczeń wciśnięty w schematy (przedruk)

1. Czy szkoła zachęca do samodzielnego szukania?

Szkoła od najmłodszych klas nie zachęca dzieci do samodzielnego szukania rozwiązań. Tak wynika z ogólnopolskiego badania umiejętności trzecioklasistów przeprowadzonego w maju 2011 r. przez zespół naukowców na zlecenie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Badanie wykazało, że dzieci dobrze radzą sobie z zadaniami, do których mogą zastosować przeciwiczyony wcześniej sposób rozwiązywania. Prof. Małgorzata Żytko z zespołu, który przeprowadził badanie wskazuje, że to, co jest nietypowe i odbiega od schematu, który został im przekazany na lekcji, sprawia im kłopot, mimo że mieści się w granicach ich umiejętności (1).

2. Czy uczniowie potrafią zastosować wiedzę w nowych sytuacjach?

CKE ogłosiła wyniki badania, w którym wzięło udział 9,8 tys. z blisko 14 tys. szkół podstawowych. Ekspertci sprawdzali umiejętności językowe i matematyczne trzecioklasistów, by dowiedzieć się, z jakimi kompetencjami kończą pierwszy etap edukacji. Dzieci rozwiązywały zadania sprawdzające m.in., czy potrafią skutecznie się porozumiewać oraz zastosować wiedzę w nowych sytuacjach. Wyniki nie są optymistyczne. W części matematycznej jedynie 5,1 % uczniów rozwiązało wszystkie zadania. Znaczna część w ogóle nie czytała treści. Starła się za to na podstawie podanych liczb dobrać pasujące rozwiązanie albo rozwiązać zadanie, posilując się słowami kluczami. Jeśli np. w zadaniu padł wyraz „łącznie”, to dzieci bez zastanowienia się, do czego to określenie się odnosi, dodawały podane liczby.

3. Czy szkoła uczy samodzielności?

Szkoła nie uczy samodzielności myślenia – stwierdza prof. Żytko. – Koncentruje się na ćwiczeniu serii typowych zadań i jak pojawia się zadanie nietrenowane albo jakaś dodatkowa liczba, to dzieci nie wiedzą, co z tym zrobić. Trzecioklasiści mieli np. kłopoty z zadaniem, w którym należało obliczyć czas, jaki zajmuje praca domowa. Mimo że mieli podaną godzinę jej rozpoczęcia i zakończenia, tylko co drugi uczeń podał poprawny wynik. Najczęstszym błędem była próba obliczenia czasu w systemie dziesiętnym, a nie sześćdziesiątkowym. Kłopot sprawiły im także proste rachunki, jeśli musieli je wykonać na nietypowych dla nich liczbach. Najgorzej jest z dzieleniem. Aż 36,1 % dzieci uznało np., że 88 przez 22 to 44, bo dzieliło „cyfrę przez cyfrę”. Prof. Żytko zauważa, że w podręcznikach szkolnych **mało jest nietypowych zadań**. By poprawić umiejętności matematyczne, eksperci radzą m.in., by zachęcać dzieci do szukania własnej drogi rozwiązania.

4. Jak wypadło badanie umiejętności językowych?

Badanie umiejętności językowych pokazało, że dzieci dobrze radzą sobie z nazywaniem części mowy, potrafią wyjaśnić związki frazeologiczne. Wiedza o języku nie przekłada się na ich umiejętności językowe. Miały problemy ze sformułowanie rozwiniętej pisemnej wypowiedzi i z interpretacją treści. Ekspertci zalecają więc, by w szkole nie ograniczać się do pracy z tekstami podręcznikowymi, ale sięgać też do analizowania np. tekstów popularnonaukowych i zachęcać uczniów do częstszego pisania, np. petycji, wierszy.

5. Czy jest różnica w poziomie osiągnięć dzieci wiejskich i miejskich?

W przypadku wszystkich badanych umiejętności gorzej wypadli uczniowie ze szkół wiejskich i z małych miasteczek. – To niepokojące, bo różnice między uczniami z małych miejscowości i dużych miast jeszcze się pogłębiają w dalszej edukacji – zauważa Teresa Ogrodzińska z Fundacji Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego. Uczniowie z małych miejscowości mają też gorsze wyniki na sprawdzianach po podstawówce i egzaminach gimnazjalnych. – Szkoła nie pełni funkcji wspierającej rozwój dzieci z zaniedbanych środowisk – przyznaje prof. Żytko. Dodaje, że wiele innych badań pokazuje, iż na sukcesy w nauce większy wpływ niż zamożność rodziny ma zaplecze kulturalne: wykształcenie rodziców i to, czy w domu są książki. Zdaniem prof. Łukasza Turskiego **schematyczność uczenia wymuszana jest przez testy, którymi weryfikuje się wiedzę**.

1. CZELADKO R., *Uczeń wciśnięty w schematy* - „Rzeczpospolita” z 20.10.2011.

UCZEŃ ZDOLNY W ŚWIETLICY SZKOLNEJ

Istotą pracy świetlicowej jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju dziecka, przygotowanie do uczestnictwa w życiu społecznym, wyrażania własnej osobowości i aktywizowanie jego zainteresowań oraz uzdolnień. Stąd ważnym zadaniem nauczyciela świetlicy jest rozpoznanie zainteresowań, uzdolnień i talentów dzieci.

Wspomaganie wielostronnego rozwoju

Istotą pracy wychowawczej, opiekuńczej i dydaktycznej w świetlicy szkolnej jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju dziecka, przygotowanie go do uczestnictwa w życiu społecznym poprzez pobudzanie wyobraźni, usprawnianie procesów percepcji, umiejętności logicznego myślenia, wyrażania własnej osobowości i aktywizowanie jego zainteresowań oraz uzdolnień.

Nauczyciele świetlic szkolnych niejednokrotnie spotykają się z uczniami posiadającymi różnorodne uzdolnienia. Może to być uczeń uzdolniony w różnych dziedzinach. Wnikliwa obserwacja i zdiagnozowanie indywidualnych zainteresowań i talentów pozwolą na umiejętne pokierowanie uczniem tak, aby w efekcie wesprzeć jego rozwój.

Plastyczne prace dzieci świetlicy szkolnej (fot. Arch. CEN)

Cechy ucznia zdolnego

Według teorii psychologicznych, **uczeń zdolny, to taki, który ma wysoki iloraz inteligencji, duże osiągnięcia, wysoki poziom twórczy.** Znaczy to, że: często charakteryzuje go niepokój poznawczy, umie odejść od utartych schematów, potrafi znaleźć się w nowej sytuacji, ma pomysły nowych rozwiązań starych problemów, nie boi się wyzwań. Bardzo ważne jest, aby uświadomić sobie, że często jest to dziecko, które sprawia w efekcie problemy wychowawcze, jest niepokorne, poszukujące.

W związku z tym, warto znać ogólne, charakterystyczne cechy ucznia zdolnego. Ważniejszymi są:

- szybkie zapamiętywanie, prawidłowe kojarzenie i rozumowanie,
- ciekawość świata, ludzi, dar bystrej obserwacji otoczenia,
- dociekliwość, zadawanie dużej liczby pytań,
- szeroki wachlarz zainteresowań, wszechstronna wiedza pozaszkolna, niekiedy ukierunkowane uzdolnienia i pasje,
- wykonywanie zadań umysłowych z przyjemnością, umiejętność skupienia uwagi przez dłuższy czas na tym, co go interesuje,
- bogata wyobraźnia, ciekawe, oryginalne pomysły oraz potrzeba wyrażania swoich wrażeń, myśli i emocji w różnych formach, np. w muzyce, tańcu, plastyce, sporcie, w słowie lub piśmie,
- niezależna postawa, obrona swoich poglądów i pomysłów oraz poczucie humoru.

UCZEŃ ZDOLNY W ŚWIETLICY SZKOLNEJ

Trudności adaptacyjne dziecka zdolnego

Jednak należy pamiętać, że są to dzieci, które mają często trudności w przystosowaniu się do grupy, przejawiające się w chęci ciągłego imponowania, dominowania, rywalizowania. Są często zarozumiałe, okazując lekceważenia rówieśnikom i nauczycielom. Inną cechą, która bywa charakterystyczną, jest egocentryzm, koncentracja na sobie, „zamęczanie nauczyciela”. Dzieci te mogą mieć trudności w przechodzeniu od wiadomości do umiejętności, demonstrując często wiedzę encyklopedyczną. Kolejną istotną cechą, której warto wspomnieć jest chwiejność emocjonalna, nieśmiałość lub nadpobudliwość psychoruchowa, zachowania agresywne bądź lękowe.

Przejawy zdolności dzieci

Zdolności dziecka mogą przejawiać się w zakresie:

- sprawności manualnej przejawiającej się w technikach plastycznych i zajęciach praktycznych,
- sprawności fizycznej,
- umiejętności głosowych, słuchowych i rytmicznych,
- zainteresowań czytelniczych, literackich i recytatorskich,
- umiejętności dramatycznych i zainteresowań teatralnych,
- umiejętności poznawcze związane z nieustannym zdobywaniem wiedzy poprzez gry i zabawy dydaktyczne, konkursy intelektualne, rozwiązywanie krzyżówek, rebusów itp.,
- umiejętności w zakresie posługiwania się komputerem,
- umiejętności samorządności i współdziałania w grupie oraz jej kierowaniem.

Planując i organizując zajęcia świetlicowe, nauczyciel uwzględni trafnie „odkryte” indywidualne zdolności dziecka.

Warto przeczytać:

1. BANDURA L., *Uczniowie zdolni. Kierowanie ich kształceniem*. Warszawa: Nasza Księgarnia 1994.
2. BORZYM I., *Uczniowie zdolni*. Warszawa: PWN 1979.
3. DOBROŁOWICZ W., *Psychologia twórczości w zarysie*. Kielce: WSP 1982.
4. LEWOWICKI T., *Kształcenie uczniów zdolnych*. Warszawa, WSiP 1986.
5. PARTYKA M., *Zdolni, utalentowani twórcy*. Warszawa: Wydaw. CMPPP 1999.

Danuta Lech - doradca metodyczny plastyki i świetlic

Artykuł, który warto przeczytać!

Tadeusz PETER, *Szkoła polska ma odkryć nową drogę*. „Nowa Szkoła” 2011 nr 9

Autor ww. artykułu dzieli się z czytelnikami „Nowej Szkoły” własnymi refleksjami o reformowaniu polskiej szkoły. Wskazuje na potrzebę odejścia od testomanii i powszechnego punktowania wyników w szkole oraz zmiany mentalności ludzi. Píše m.in.: *Po powszechnej euforii „testomanii”, gdy testy nazwano „egzaminami XXI wieku”, szkoła musi poszukiwać nowej drogi rozwoju. By jednak do tego doszło, konieczna jest zmiana współczesnej mentalności* (2). Obecnie, zmiany te idą w stronę e-matury i e-egzaminów, e-podręczników i e-dzienników lekcyjnych (1,3). Czy to jest dobry kierunek edukacyjnych zmian? (JPS)

-
1. KARBOWIAK K., *Papierowe do kosza. E-matury z Łodzi*. „GN” 2011 nr 47, s. 13.
 2. PETER T., *Szkoła polska ma odkryć nową drogę*. „Nowa Szkoła” 2011 nr 9, s. 60-62.
 3. SAWIŃSKI J. P., *W stronę e-matury i e-egzaminów*. „Edunews.pl” – z 29.11.2011.

Ciekawy październik w świetlicy SP im. H. Sienkiewicza w Bobolicach

Większość z nas ma w domu swojego pupila, jednak nie każdy wie, że **4 października** nasze psy, koty, chomiki, świnki morskie, króliki i ... obchodzą na całym świecie swoje święto. Początek października stał się doskonałą okazją do przypomnienia uczniom o podstawowych zasadach opieki nad zwierzętami domowymi, a także zwrócenia uwagi na los zwierząt w schroniskach.

Podczas zajęć świetlicowych, które prowadziła Kinga Selke, gościliśmy dwa owczarki niemieckie – Dianę i Dragona wraz z ich właścicielami - Kariną Szmidt i Malwiną Rudnicką, które opowiadały o potrzebach dorosłego psa i szczeniaka.

Podczas prezentacji psów, Kinga Selke wielokrotnie podkreślała, że zwierzęta domowe to nie zabawki. To przyjaciele, którzy ufają nam bezgranicznie, dlatego jeśli decydujemy się na kupno jakiegoś zwierzaka, to musimy nauczyć się być za niego odpowiedzialni!

Karina Szmidt i Malwina Rudnicka ze swoim psem (fot. AW)

Pod koniec października uczniowie zapoznali się z różnymi zwyczajami czczenia pamięci o zmarłych: Polskim Świętem Zmarłych, Halloween i Meksykańskim Los de las Muertos. W związku z coraz bardziej popularnymi w Polsce obchodami Halloween, Samorząd Świetlicowy (Kinga Selke, Karina Szmidt, Malwina Rudnicka i Marcin Lipiński) oraz uczennice z kółka „szalonych papierowych robótek” (Daria Rydzyńska, Anna Pałubińska i Milena Wróbel) przygotowały uczniom wiele atrakcji. Wykonały one „Zamek strachu”, w którym oprócz ciekawej wystawy części ludzkiego ciała, czekały inne niespodzianki: „Rączka” trzymająca łąkocie, którą trzeba było przechytryć, by zabrać cukierka; Czarownica Karina, która karała niegrzeczne dzieci i gwóźdź programu - Merry, zabierająca uczniom buty i porywająca ich do swojego gniazda.

Dzieci świetlicy SP w Bobolicach (fot. AW)

**Ciekawy październik w świetlicy
SP im. H. Sienkiewicza w Bobolicach - cd.**

Dzieci świetlicy SP w Bobolicach (fot. AW)

Jedni za karę musieli zamoczyć rękę w dziwnej substancji, drudzy zjeść oko straszego zwierzęcia (na szczęście miało smak truskawkowej galaretki!), jeszcze inni musieli wyrwać się Merry, która usiłowała ich porwać do swojej siedziby. Kiedy uczniom wydawało się, że pokonali już wszystkie straszaki, nagle nie wiadomo skąd wyskakiwał z przeraźliwym krzykiem Potwór z mieczem w dłoni, który o dziwo okazał się bardzo przyjazny. Dookoła panował mrok, zwisły pajęczyny z pajakami spadającymi na głowę, w tle słychać było przerażającą, mroczną muzykę!

Na koniec, uczniowie dzięki szczęśliwemu losowi mogli otrzymać drobną pamiątkę: własnoręcznie wykonaną zakładkę na książkę, nietoperza lub duszka na patyczku, naklejki, balony i inne niespodzianki. Po wycieczce, uczniowie klas I-III wykonywali metodą orgiami maski wampirów, oglądali bajkę na DVD lub kolorowali halloweenowe obrazki. Zabawa okazała się bardzo udana, o czym świadczyły niekończące się kolejki przed zamkiem, uśmiechy na twarzach uczniów i ich głośne zachwyty.

Dzieci świetlicy SP w Bobolicach otwierają kufer skarbów (fot. AW)

Zapewne w świetlicy nie byłoby tak ciekawie, gdyby nie aktywność i ogromna praca uczniów z Samorządu Świetlicowego i świetlicowego kółka „szalonych papierowych robótek”, którym bardzo dziękuję za zaangażowanie. Dziękuję również ich rodzicom i pracownikom szkoły, za pomoc i wsparcie.

Aleksandra Wełna - wychowawca świetlicy

Spotkania dyrektorów w ramach „Klubu Dyrektora”

13 - 20 grudnia 2011 roku odbyły się spotkania kierowniczej kadry oświatowej regionu w ramach cyklicznych spotkań „**Klubu Dyrektora**”. Odbyły się w siedzibie w Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie ul. Ruszczyca 16, wg następującego harmonogramu:

- 13 grudnia 2011 – wtorek: dyrektorzy szkół podstawowych,
- 14.12 – środa: dyrektorzy gimnazjów i zespołów szkół (SP+G),
- 15.12 - czwartek: dyrektorzy liceów ogólnokształcących.

Tematyka spotkania obejmowała zmiany w ramowych statutach i ramowych planach nauczania. Ponadto 16 grudnia 2011 r. odbyło się także spotkanie dyrektorów przedszkoli, a 20.12 - spotkanie dyrektorów szkół zawodowych (Red.).

Od Redakcji „Dyrektora Szkoły”

Wszyscy Autorzy piszący dla Państwa w grudniowym numerze „Dyrektora Szkoły” są praktykami – z różnych szczebli systemu edukacji (nie tylko w Polsce) i samorządu terytorialnego. W swych tekstach pokazują praktykę z różnych perspektyw. Na naszych łamach jak zwykle dużo mówimy o prawie – tym razem przede wszystkim o rozporządzeniach dotyczących organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz bezpieczeństwa. A wszystko, co w tym numerze przeczytają Państwo o zagadnieniach prawa oświatowego, pokazuje jednocześnie naszą filozofię prezentowania prawa i nie tylko prawa – pokazujemy praktykę wykorzystującą teorię, która daje wsparcie i pozwala radzić sobie z trudnościami (1).

Okładka „DS” 2011 nr 12

1. RĘKAWEK A., *Od Redakcji*. „Dyrektor Szkoły” 2011 nr 12.

Spotkanie samorządowców w ramach „Klubu Pracowników Samorządów Terytorialnych Odpowiedzialnych za Oświatę”

20 grudnia 2011 roku zaproszono do CEN w Koszalinie prezydentów, starostów, burmistrzów miast i wójtów gmin oraz przedstawicieli organów samorządowych regionu Koszalina. Było to kolejne spotkanie w ramach „Klubu Pracowników Samorządów Terytorialnych Odpowiedzialnych za Oświatę”. Spotkanie odbyło się w siedzibie Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie.

Tematyka spotkania obejmowała 3 zagadnienia:

1. Zmiany w ramowych statutach przedszkoli i szkół;
2. Zmiany w ramowych planach nauczania szkół;
3. Komunikaty. (I. Suckiel)

Wywiad, który warto przeczytać!

Anna REKAWEK, *Czy matura jest rzeczywiście konieczna?*

Rozmowa z prof. Łukaszem TURSKIM „Dyrektor Szkoły” 2011 nr 10 s. 14-16.

Profesor Łukasz Turski w ww. wywiadzie dla „Dyrektora Szkoły” twierdzi, że w naszym szkolnym systemie widać **ignorowanie rewolucji technologicznej**, czyli tego, że nastąpiła rewolucja technologiczna. Twierdzi, że wciąż ponosimy i będziemy ponosić konsekwencje nieprzeprowadzenia reformy edukacji całościowo – od przedszkola do doktoratu. Wskazuje też na konieczność przywrócenia odpowiedniej rangi zawodowi nauczyciela oraz zasadniczej przebudowy struktury i organizacji szkoły wraz z systemem egzaminów. Warto przeczytać!

Brak całościowej reformy

ŁT - Jednym z olbrzymich błędów, które popełniliśmy po 89 r., było nieprzeprowadzenie reformy edukacji całościowo – od przedszkola do doktoratu. W tej chwili robi się kolejną próbę reformy uczelni wyższych – ponownie w zupełnym oderwaniu od reformy edukacji. Mamy na uczelniach coraz gorzej wykształconą młodzież. To nie jest wina młodzieży – jeżeli w szkole nie uczy się matematyki, to przychodzą na uczelnie studenci, którzy nie potrafią mnożyć ułamków. Jest bardzo trudno zrealizować jakikolwiek poważny problem edukacyjny na poziomie wyższym, jeśli jedną trzecią czasu trzeba poświęcić na powtarzanie liceum. To można zrobić, ale nie mamy na uczelni tradycji pracowania tak, jak się pracuje w demokratycznym systemie edukacyjnym (...).

Niekonieczna matura

ŁT - Można wprowadzić zmianę przez zmuszenie do zastanowienia się, po co się uczymy? A jeśli uczelnie przygotowują profil, my pomożemy uczniom do tego profilu się przygotować. Jeśli chcemy utrzymać maturę, co w moim przekonaniu konieczne nie jest, to znieśmy pojęcie zdałem/nie zdałem matury. Robimy test, który się nazywa matura i mówimy: uczeń na maturze uzyskał x pkt. Skończył szkołę, bo ukończył 12 klasę i tyle punktów uzyskał na maturze. Wydział przyjąć to powinno być coś w rodzaju portalu społecznościowego. Kandydat na uczelnię powinien zapisać się do takiego portalu dużo wcześniej i dać się poznać. Ludzie przyjmujący studentów nigdy dotychczas nie mieli możliwości tak dobrego poznania kandydatów. A teraz jest to dużo łatwiejsze. (...)

Nauczyciel to najważniejszy zawód w kraju

ŁT - W moim przekonaniu szkoła powinna uczyć, jak mówił Pestalozzi, dziecko, a nie przedmiotów. Rolą ministra jest metoda rozliczenia nauczyciela z wypłacanej mu pensji, ale dziecko w szkole powinno uczyć się samo ze wsparciem nauczyciela. Nauczyciel ma za zadanie poznać dziecko, zauważyć jego talenty i indywidualność. (...) W Sejmie powinien być taki duży napis: *Nauczyciel to najważniejszy zawód w kraju.* Lekcje określonych przedmiotów powinny być zróżnicowane pod względem poziomu wiedzy uczniów, a nie ich wieku. W szkole trzeba przywrócić rolę zajęć uczących niebezpośrednio, jak kółka teatralne, a przede wszystkim sport. Trener drużyny sportowej to najważniejszy człowiek, jeśli chodzi o rozwój społeczny dziecka w szkole. Uczniowie, uprawiając sport, uczą się być wspólnie. Zmieniamy pojęcie organizacji szkoły. Uczymy poszczególne dzieci, ale one również uczą się żyć w grupie. Trzeba bardzo głośno zacząć na ten temat mówić. Tego nie da się zrobić w tydzień, to jest trudna zmiana, wymaga zasadniczej przebudowy struktury i organizacji szkoły, wymaga specjalistów, którzy będą wiedzieli, jak to zrobić, ale to jest jedyny kierunek. Ludzie są coraz bardziej sami za siebie odpowiedzialni (Red.).

Innowacja w szkole ponadgimnazjalnej - e-matura

E-matura to nowy sposób sprawdzania prac maturalnych uczniów. Jest ewenementem na europejską skalę. Znikną tony papierów i długie sprawdzanie prac. Do lamusa odejdą też nieprzespane noce maturzystów w oczekiwaniu na wyniki. Zrodziła się w umysłach pracowników Politechniki Łódzkiej. Czy zrewolucjonizuje ona maturę i inne egzaminy?

Błyskawiczne wyniki matury

E-matura to projekt prowadzony przez Politechnikę Łódzką. Kierownikiem tego innowacyjnego projektu jest **prof. Sławomir Wiak**. Pomysł powinien zrewolucjonizować maturalne egzaminy i inne też. Można o tym przeczytać w interesującym materiale Krzysztofa Karbowiaka (2011) pt. **Papierowe do kosza. E-matury z Łodzi**. Warto przeczytać, problem przemyśleć i już rozpocząć przygotowania do e-matury!

Na jego realizację uczelnia otrzymała 4 miliony zł od MEN. Egzamin z matematyki zdaje się przy komputerze z dostępem do Internetu. Wyniki uczniów z różnych miejsc znane są niemal tuż po zakończeniu testu. Podczas kwietniowej próby do komputerów zasiadło 2,8 tys. uczniów z woj. łódzkiego. Rozwiązali 25 zamkniętych i 10 otwartych zadań na poziomie podstawowym (Karbowski 2011).

Oszczędność czasu i pieniędzy

Na konieczność ograniczenia lub eliminacji szkolnej biurokracji wskazuje dziś wielu. Denerwuje ona liczne rzesze nauczycieli, którzy zamiast **pracować bezpośrednio z uczniem**, zbyt dużo czasu poświęcają zwykłej, często zupełnie niepotrzebnej pisaninie. A liczba pisemnych prac nauczycieli wzrasta. Nie uda się zorganizować ciekawej szkoły bez zasadniczej zmiany jej treści nauczania, struktury i organizacji uczenia się. To ważna społeczna i obywatelska potrzeba, którą można zaspokoić dzięki ciekawym innowacjom. Jedną z najpilniejszych spraw (innowacji), którą należy wdrożyć w polskich szkołach - to: **Eliminacja szkolnej biurokracji**. Tylko trzymać kciuki za jej powodzenie!

Wdrożenie w życie e-matury to ogromna oszczędność czasu i pieniędzy. Papierowe formularze będzie można wyrzucić do kosza, zniknie też problem tygodni nerwowego oczekiwania na wyniki matury - przekonuje Konrad Szumigraj, jeden z kierowników projektu (Karbowski 2011).

E-matura (fot. Edunews.pl)

Trudności z komputerami i logowaniem

Nasze szkoły mają zbyt mało komputerów, a e-matura opiera się na indywidualnej pracy ucznia przy komputerze z dostępem do Internetu. Jest ona pierwszą tego typu inicjatywą w Europie. Wcześniejsze próby, przeprowadzone w Anglii, dotyczyły tylko skanowania wyników testów. Projekt jest unikatowy. Chęć popularyzacji systemu w Europie deklarują partnerzy Politechniki Łódzkiej z firm IBM i Microsoft.

Autor ww. podkreśla, że w ostatnie wakacje projekt został pozytywnie rozpatrzony przez MEN i będzie kontynuowany do 2013 r. Nie odbyło się jednak bez komplikacji. Podczas pierwszej próby w 2009 r. nauczyciele narzekali m.in. na problemy z logowaniem. Do tego niektóre testy ruszały za szybko. Organizatorzy zapewniają, że już się udało wyeliminować te błędy.

Innowacja w szkole ponadgimnazjalnej - e-matura - cd.

Efektywność i podmiotowość

Efektywność i podmiotowość uczniów są ważne w każdym nowoczesnym systemie edukacji, również podczas egzaminowania. Niedawno w miesięczniku „SEDNO - Magazyn Dyrektora Szkoły” Marzena Zaborniak (2011) w artykule pod znamienym tytułem: **Makdonaldyzacja w natarciu - Szkoła na zakręcie** - przestrzega polskich nauczycieli, dyrektorów szkół i decydentów oświatowych przed negatywnymi skutkami amerykanizacji naszej szkoły i społecznego życia Polaków. Bardzo słusznie! Przecież moda na powszechne testowanie przyszła z Ameryki.

Jednocześnie wskazuje, że ważnym jej wyznacznikiem jest efektywność, a dokładniej - efektywność pracy ludzkiej obwarowanej całym systemem nakazów formalnych i prawnych. Autorka twierdzi, że: **Godząc się na rolę trybiku w tej biurokratycznej maszynie i akceptując przestrzeganie rządzących nią uregulowań, w ostatecznym rozrachunku tracimy jako jednostka, wyzbywając się swojej podmiotowości.**

E-matura jest szansą zwolnienia nauczycieli z roli ww. trybików. Ciekawe jest też to, że uczestnicy projektu pracują nad pomysłem korepetycji opartych na e-maturach. Do nauczycieli po egzaminach próbnych będą trafiały wyniki poszczególnych uczniów. Będzie wiadomo, które zadania sprawiły im najwięcej problemów i ile czasu poświęcali kolejnym częściom egzaminu. Już teraz teoretycznie możliwe jest, aby dyrektor komisji egzaminacyjnej tuż przed testem losował jeden z 40 - 50 przygotowanych testów. Przy opracowywaniu e-matury naukowcy współpracują z OKE, łódzkim kuratorium oświaty i Urzędem Miasta Łodzi (Karbowski 2011). Są więc realne szanse na jej wdrożenie w szkolne życie.

Szansa dla szkół ponadgimnazjalnych

Z wielu względów warto wspierać ten łódzki projekt. Współczesna szkoła powinna być innowacyjna. Potrzebuje tego młodzież i jej rozwój. Wiele jest głosów wskazujących, że najbardziej odporne na innowacje są szkoły ponadgimnazjalne. E-matura jest szansą dla nich. Większość szkolnych innowacji wymaga rzetelnego i starannego przygotowania się do nowych działań. Warto zgłębić problem i zapytać: **Jak w szkole przygotować interesującą innowację? (Scenariusz szkolenia nauczycieli)** (Sawiński 2011a).

Warto także myśleć realistycznie i przyszłościowo. Szkolne komputery nie są przecież dla promocji szkoły, a służyć powinny uczniowskiej pracy - uczeniu się. Każdy uczeń powinien mieć w szkole swój komputer - takie czasy.

-
1. KARBOWIAK K., *Papierowe do kosza. E-matury z Łodzi*. „GN” 2011 nr 47, s. 13.
 2. SAWIŃSKI J. P., *Jak w szkole przygotować interesującą innowację? (Scenariusz szkolenia nauczycieli)*. „Nowa Szkoła” 2011a nr 8, s. 26-37.
 3. SAWIŃSKI J. P., *W stronę e-matury i e-egzaminów*. „Edunews.pl” - z 29.11.2011b.
 4. ZABORNIAK M., *Makdonaldyzacja w natarciu - Szkoła na zakręcie*. „Sedno. Magazyn Dyrektora Szkoły” 2011 nr 10, s. 15-17.

dr Julian Piotr Sawiński - CEN w Koszalinie

Artykuł, który warto przeczytać!

Krzysztof KARBOWIAK, **Papierowe do kosza. E-matury z Łodzi**

Niedawno w „Głosie Nauczycielskim” był interesujący artykuł Krzysztofa Karbowski pt. **Papierowe do kosza. E-matury z Łodzi**, w który przedstawiono łódzki projekt komputerowej matury. E-matura to ewenement na skalę europejską. Znikną tony papierów i noce nieprzespane w oczekiwaniu na wynik - twierdzi **prof. Sławomir Wiak**, kierownik innowacyjnego projektu Politechniki Łódzkiej, który może zrewolucjonizować egzaminy maturalne (1). Artykuł warto przeczytać!

FunEnglish.pl - pierwszy w Polsce podręcznik internetowy podręcznik zatwierdzony przez MEN

Ostatnio coraz więcej podręczników wydaje swoją elektroniczną wersję. Oznacza to, że oprócz tradycyjnej książki otrzymujemy dodatkowe oprogramowanie, które można odtworzyć na komputerze lub tablicy interaktywnej. Dotychczas recenzenci narzekali, że podręczniki te są skanami papierowych wydań. Niedawno jednak MEN dopuścił do użytku szkolnego pierwszy podręcznik do nauki języka angielskiego, który od początku został zaplanowany jako w pełni multimedialny i webowy, przeznaczony do mobilnych pracowni. Stworzenie podręcznika za kwotę prawie miliona złotych współfinansowała Unia Europejska i budżet państwa. FunEnglish.pl może oznaczać się przełomem na rynku e-podręczników.

Wydawcy są na nie

Wielu wydawców sprzeciwia się wydawaniu podręczników w postaci elektronicznej. Po pierwsze nie chcą inwestować w rynek, na którym i tak mają duże zyski. Po drugie, boją się, że podręczniki będą kopiowane bez ich zgody, a marża ze sprzedaży nie trafi do ich kieszeni. Pierwszy w Polsce ebook rozwiązuje ten problem, gdyż oparty jest o tzw. Cloud Computing. Ta technologia umożliwia przetwarzanie i przechowywanie danych na serwerach usługodawcy zamiast na komputerze użytkownika, co oznacza, że podręcznik **dostępny jest wyłącznie w Internecie**. Takiego podręcznika nie można ściągnąć, ani skopiować. Jego zaletą jest natomiast dostępność z dowolnego komputera, tabletu, czy smartfonu podłączonego do Internetu.

Siła multimediiów

Dzisiejsi uczniowie to pokolenie Facebooka i świata 3D. Aby stworzyć podręcznik atrakcyjny dla tak wymagającej grupy docelowej postawiono na wysoką jakość multimediiów. W przygotowaniu materiałów filmowych wzięli udział profesjonaliści, jak np. **scenarzystka Agnieszka Kruk** - autorka scenariuszy znanych seriali telewizyjnych (Pierwsza Miłość, Na Wspólnej). Animacje wykonano w technologii 3D, a część gier angażuje użytkowników ruchowo – można je sterować za pomocą kamery internetowej (jak Kinect). Nad całością prac merytorycznych czuwał międzynarodowy zespół metodyków. Dzięki temu podręcznik nie jest zbiorem połączonych losowo komponentów multimedialnych, ale posiada solidne podstawy metodyczne.

Zajęcia z wykorzystaniem mobilnej pracowni komputerowej w Szkole Podstawowej nr 2 w Jarocinie (fot. K.W.)

FunEnglish.pl - pierwszy w Polsce podręcznik internetowy podręcznik zatwierdzony przez MEN - cd.

Lekcje skomponowano zgodnie z koncepcją spirali (odpowiednio ułożonych powtórek). W filmach i grach występują tylko native speakerzy w wieku odpowiadającym uczniom. Wszystko to sprawia, że nauka jest przyjemna i atrakcyjna.

Podręcznik, który uczy się wraz z uczniem

Podręcznik składa się z filmów, gier, fotolekcji, piosenek i ponad 1000 interaktywnych ćwiczeń, a liczy aż 819 stron! Tym trudniej wyobrazić go sobie w wersji papierowej. Daje jednak nauczycielowi całkowitą dowolność w selekcjonowaniu zadań i zawartych w nim komponentów. Ponadto, podręcznik dostosowuje się do postępów dziecka i uczy się wraz z nim.

Podręcznik wywołał entuzjastyczne opinie ze strony recenzentów MEN:

- FunEnglish to **nowoczesny i atrakcyjny podręcznik** dla dzieci – oceniła prof. dr hab. Anna Michońska-Stadnik. „Jedną z jego szczególnie ujmujących cech jest ta, że zawiera liczne filmy wideo, gry i zabawy przygotowane przez specjalistów. Interaktywne zadania odpowiednie dla tej grupy wiekowej, z pewnością będą czynnikiem motywującym do nauki języka.”

Nowoczesny produkt edukacyjny chwali też prof. dr hab. Mirosław Pawlak. Uczący się mają dużo możliwości pracy zespołowej, są proszeni o wykonanie projektów i często muszą się wykazać kreatywnością przy wykonywaniu ćwiczeń i zadań [...]. Zapewnia też, że zaletą podręcznika jest **automatyczna informacja zwrotna** w przypadku zdecydowanej większości ćwiczeń i zadań. - Ważne jest też to, że materiał jest przeznaczony aż na trzy lata, co umożliwia dużą elastyczność w jego wykorzystywaniu - dodaje.

Jak wygląda praca z podręcznikiem internetowym?

The screenshot displays the FunEnglish.pl website interface for Lesson 1: Film in the playground. The top section features a video player with a play button and a thumbnail of a child in a playground. To the right of the video player, there are buttons for 'otwórz słownik dla tej lekcji', 'utwórz skrót na pulpicie', and 'wydrukuj'. Below the video player, there are navigation buttons for 'unit: 2', 'subunit: 2', and 'lesson: 1'. The main content area is titled 'True or false?' and contains a list of statements with checkboxes for 'True' (✓) and 'False' (✗). The statements are: Anna is dreaming, Anna is singing on the stage, The people are eating, Max is sitting on the beach, Lola is running on the beach, Max is playing with a ball, and The sun is shining. To the right of the statements, there are three small images: a child sleeping, a child singing into a microphone, and a group of children playing. Below these images, there is a section for 'wybory, tj. tak/nie, prawda/fałsz;' with a beach scene and a beach ball.

Internetowy podręcznik dla klas 4-6

FunEnglish.pl - pierwszy w Polsce podręcznik internetowy podręcznik zatwierdzony przez MEN - cd.

Podręcznik można wykorzystywać na różne sposoby, między innymi w pracowniach komputerowych lub na tablicy interaktywnej. Może być traktowany jako wiodące źródło materiałów, lub też dodatek do lekcji. Pojedyncza lekcja zaczyna się zazwyczaj od prezentacji elementu multimedialnego (filmu, gry, lub fotolekcji), a dalej zawiera ćwiczenia rozwijające umiejętności językowe poprzez pracę z komputerem.

Twórcy e-podręcznika (fot. Arch. autora)

Projekt FunEnglish.pl otrzymał z rąk Minister Edukacji European Language Label (Europejski znak innowacyjności w dziedzinie nauczania i uczenia się języków obcych). Twórcy podręcznika sprzedali już także prawa na jego wprowadzenie na rynek niemiecki i tym samym stał się on pierwszym polskim podręcznikiem internetowym wydawanym w zachodniej Europie.

Pierwszy internetowy podręcznik dla szkół podstawowych, napisany w ramach Narodowego Programu Rozwoju e-learningu, można otrzymać nieodpłatnie pisząc na adres: podrecznik@funenglish.pl – z podaniem imienia, nazwiska, nazwy szkoły i miejscowości.

O autorze:

Krzysztof Wojewodziec - 4-krotny stypendysta Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz stypendysta British Psychological Society za badania w dziedzinie edukacji. Współautor 3 książek i kilkunastu artykułów. Był kierownikiem metodycznym słownika diki.pl – Edukacyjnej strony roku 2010. W latach 2010-2011 stworzył funenglish.pl – wykorzystywanym obecnie w ponad 500 szkołach i 700 bibliotekach w całej Polsce.

Gimnazjum nr 2 w Koszalinie - jest szkołą uczącą się

Do grona koszalińskich szkół skupionych w klubie SUS - „Szkół Uczących Się” dołączyło ostatnio Gimnazjum nr 2 im. Janusza Korczaka w Koszalinie. Wśród tych szkół są już: Szkoła Podstawowa nr 17 i 6, Zespół Szkół nr 13 i Gimnazjum nr 5 i 7 w Koszalinie..

Gimnazjum nr 2 już w roku 2009 przystąpiło do projektu SUS - „Szkoła Ucząca Się”. Jego organizatorzy twierdzą, że program ten pomaga szkołom rozwinąć skrzydła. Od lat prowadzi go Centrum Edukacji Obywatelskiej w Warszawie. Postawiło sobie 2 główne cele - ujawniła redakcji „GK” - **Wiesława Stasiak**, dyrektorka szkoły. Chodziło o poprawienie wyników nauczania oraz zacieśnienie współpracy z rodzicami.

Wiesława Stasiak - dyrektorka Gimnazjum nr 2 w Koszalinie (fot. strona www. G-2)

Niedawno w szkole zorganizowano spotkanie z udziałem **Laury Piotrowskiej**, trenera i moderatora z CEO w Warszawie oraz szkół mających już certyfikaty SUS. Podczas panelu koleżeńskigo uczestnicy obserwowali lekcje, rozmawiali o uczniach i rodzicach. Wysłuchali relacji z dotychczasowych działań, a końcowym etapem było wręczenie szkole certyfikatu (1).

Jakie są korzyści z udziału w projekcie SUS?

Udział szkoły w tym programie oznacza wiele korzyści dla uczniów. Na każdej lekcji młodzież słyszy od prowadzącego nauczyciela, co jest najważniejszym celem lekcji i na co trzeba zwrócić uwagę. Dzięki takim jasnym wskazówkom uczniowie wiedza, które fakty trzeba wyłowić i zapamiętać z wielu przekazywanych tego dnia. Ten system pozwala łatwiej przygotować się do gimnazjalnych egzaminów.

Kolejny plus udziału w ww. programie to **oceniane kształtujące**. Zamiast „suchego” stopnia uczeń otrzymuje ocenę opisową, informującą go, co zrobił dobrze, a co jeszcze wymaga poprawy, uzupełnienia.

Dla nauczycieli ważny jest udział w szkoleniach organizowanych w ramach programu SUS. Zdaniem ww. dyrektorki szkoły - *daje on ogromnie dużo. Dzięki nim staramy się stale poprawiać metody nauczania. Dziś lekcja w szkole nie może być nudnym wykładem, aby uczeń coś z niej wyniósł. Uczeń musi sam aktywnie uczestniczyć w zajęciach, współtworzyć je razem z nauczycielem.*

--> Redakcja „NE” serdeczne gratuluje i życzy powodzenia! (Red.).

M.K., *Gimnazjum się uczy*. „Głos Koszalina” - z 9.12.2011 - mutacja B, s. 4.

Koszalińskie Gimnazjum nr 2 im. Janusza Korczaka

Co wyróżnia Gimnazjum nr 2 od innych?

Oprócz historii (budynek szkoły istnieje już ponad 150 lat!), to przede wszystkim: nowoczesne metody nauczania oparte na interesujących programach edukacyjnych. Ponadto doskonale i wszechstronnie wykształceni nauczyciele, otwarci na problemy, znajdujący czas dla każdego ucznia oraz rodzica. Oprócz tego, liczne koła zainteresowań, konkursy i zabawy. Dodatkową zaletą naszej placówki jest jej doskonała lokalizacja: znajdujemy się w samym centrum Koszalina, w pobliżu najważniejszych ośrodków komunikacyjnych, handlowych, kulturalnych (Teatr Dramatyczny, XIV -wieczna zabytkowa Katedra, Torg, dwa sklepy papiernicze, zabytkowa kapliczka, liczne pizzerie i przystanki autobusowe) (1).

Dlaczego warto chodzić do Gimnazjum nr 2?

Tu nauka jest ciekawa, a nie nudna, a mądrzy i przyjaźni nauczyciele mają zawsze dla Ciebie czas, np. nieodpłatnie prowadzą w szkole korepetycje, po co więc szukać i przepłacać. Są tu liczne koła zainteresowań: informatyczne, biologiczne, plastyczne, muzyczne, matematyczne, przedsiębiorczości, językowe, szachowe, sportowe i inne. Można się uczyć wybranych języków obcych: angielskiego, niemieckiego i francuskiego już od I klasy! Czas można tu spędzić mile i efektywnie oraz znaleźć przyjaciół!

Co posiada gimnazjum?

Gimnazjum nr 2 posiada pracownię komputerową ze stałym dostępem do Internetu, wspaniale odremontowaną salę gimnastyczną z szatniami, duże boisko sportowe do gry w piłkę nożną oraz w kosza i zbudowane w tym roku - mniejsze boisko do siatkówki oraz stołówkę, sklepik szkolny, bibliotekę, gabinet pedagoga, gabinet pielęgniarki, szatnię oraz 17 sal lekcyjnych. Przerwy umiła uczniom muzyka ze szkolnego radiowęzła.

Jakie są największe osiągnięcia szkoły?

Szkoła chwali się licznymi osiągnięciami sportowymi (czołowe miejsca w lekkoatletyce, udział w ogólnopolskich i międzynarodowych zawodach w zapasach i judo), w ramach programu Sokrates Comenius współpracuje ze szkołami za granicą. Młodzież jeździ do Czech, Hiszpanii, Włoch, Francji i Szwajcarii. Współpracuje z ambasadą francuską. W porozumieniu z Urzędem Miejskim organizowane są wycieczki i konkursy ekologiczne oraz są prowadzone prace badawcze propagujące ekologię wśród uczniów.

Młodzież Gimnazjum nr 2 na wycieczce w Berlinie (fot. www: G-2)

Jakie są profile klas w Gimnazjum nr 2? W szkole funkcjonują profile klas:

- nauczanie fizyki i astronomii z elementami obrony cywilnej,
- nauczanie chemii z elementami edukacji ekologicznej,
- klasa o poszerzonym zakresie nauczania informatyki,
- przedsiębiorczość,
- klasa z rozszerzonym programem nauczania języka francuskiego,
- klasy językowe (j. niemiecki, j. angielski),
- klasy sportowe: lekkoatletyka; zapasy w stylu wolnym; piłka koszykowa, siatkowa i nożna (1)

**Mirella Telińska - nauczycielka muzyki, fortepianu,
prezes Chóru Cantate Deo w Koszalinie**

Mirella Telińska (fot. www.google.pl)

Mirella TELIŃSKA - urodziła się w Koszalinie. Tu ukończyła Liceum Ogólnokształcące im. Wł. Broniewskiego oraz Wyższą Szkołę Inżynierską (wydział Inżynierii Środowiska w 1987 r.). Wykształcenie muzyczne I - go i II - go stopnia zdobyła w Szkole Muzycznej im. Grażyny Bacewicz w Koszalinie. Prowadzona przez Jadwigę Pękę dyplom klasy fortepianu głównego zdobyła w maju 1981 roku.

Od 1985 r. do dnia dzisiejszego pracuje w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych im. Grażyny Bacewicz w Koszalinie, jako nauczycielka fortepianu głównego.

Z Katedralnym Chórem Chłopięcym "Cantate Deo" związała się w 1992 roku przez dwóch starszych synów. W 1993 r. została Prezesem Zarządu Rady Chóru oraz kierownikiem artystycznym zespołu. Funkcję tę pełni do dnia dzisiejszego (2). Dziś jest dyrektorem artystycznym chóru.

W międzyczasie w 1995 r. założyła firmę doradztwa ubezpieczeniowego, którą z dużym powodzeniem prowadziła do lutego 2001 r. Niestety musiała ją rozwiązać, z powodu nadmiaru obowiązków związanych z rozwojem ukochanego zespołu. W 2005 r. ukończyła studia podyplomowe Zarządzanie Jednostkami Oświatowymi na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (2).

Jej największym marzeniem było, by "koszalińskie słowiki" wyjechały na tourne do Kanady oraz Stanów Zjednoczonych i V Olimpiadę Chóralną do Graz (Austria) w 2008 r. Związane to było z posiadaniem generalnego sponsora, mecenasa sztuki, którego do dnia dzisiejszego chór nie posiada. (2)

-
1. KONIECZNA A., *Cantate Deo śpiewa od 22 lat*. „Głos Koszalina” - z 2 grudnia 2011, s. 7.
2. www.google.pl

Artykuł, który warto przeczytać!

**Henryka KWIATKOWSKA, *Ufność i zaufanie w edukacji*
„Nowa Szkoła” 2011 nr 8, s. 17-21**

Impulsem do przygotowania refleksji przedstawionych w artykule była lektura prac ogólnopolskiego konkursu na „**Historie szkolnego życia uczniów**” - organizowanego przez Wydział Pedagogiczny UW i Polskie Towarzystwo Pedagogiczne. Wyniki tego konkursu są kopalnią wiedzy o szkole, która nie pochodzi z odpowiedzi na konkretne pytania, które interesują badacza. Jest to wiedza wygenerowana, wydobyta z przeżytego uczniowskiego doświadczenia. Warto poznać!

Artykuł przedstawia niektóre przejawy nauczycielskich zachowań w klasie szkolnej. Np. autorka wskazuje, że: *Nauczyciele mają obsesję „nakierowania ucznia na właściwy tor”*. Czy jest tak faktycznie? Jak widzą to sami uczniowie? Artykuł warto przeczytać! (JPS)

Chór „Cantate Deo” śpiewa już 22 lata

Koszaliński Chór Cantate Deo niedawno świętował 22-lecie. Z tej okazji śpiewacy zaprosili na okolicznościowy koncert do kościoła Ducha Świętego w Koszalinie. Z udziałem Koszalińskiej Filharmonii wykonali „Mszę Nelsońską d-mol” Josepha Haydna. Byłem, słyszałem, podziwiałem i jestem pod wielkim wrażeniem. Śpiewali pięknie (JPS).

Historia chóru

Chór Cantate Deo powstał i działał przy koszalińskiej katedrze. Wszystko zaczęło się 22 lata temu, gdy ówczesny biskup Ignacy Jeż wpadł na pomysł utworzenia chłopięcego chóru. Zespół powstał, wytrwale ćwiczył, zaczął koncertować i w takim męskim składzie przetrwał aż do roku 2005. Dziś jest chórem mieszanym. Obecność dziewcząt w chórze zaczęła się od tego, gdy siostra jednego z chórzystów bardzo chciała z nimi śpiewać.

Wysiłek ćwiczeń

Najważniejsze jest, że dzieci chcą śpiewać, a ich rodzice podtrzymują je w tym dążeniu - mówi Mirella Telińska. Śpiewanie w chórze łączy się z określonym wysiłkiem, długimi ćwiczeniami. Potrzebny jest nie tylko talent, ale i wytrwałość. (1)

O tym, że warto się trudzić, chórzysci z Cantate Deo usłyszeli od Jana Pawła II, a te słowa dodały im skrzydeł. Po raz pierwszy spotkali się z papieżem Polakiem w roku 1991, gdy Jan Paweł II przyjechał do Koszalina. W następnych latach odbyli dwukrotnie tournée po Włoszech. W 1995 roku podczas audycji generalnej zaśpiewali utwór „Pater Noster” koszalińskiego kompozytora Andrzeja Cwojdzńskiego, przekazując w ten sposób Ojcu Świętemu pozdrowienie od Ignacego Jeża.

Światowe koncerty

Chórzysci śpiewali już na całym świecie, m.in. w Korei, USA i wielu innych krajach świata. Obecnie w chórze śpiewa 40 osób. Zespół koncertujący jest mniej liczny. Najmłodsi chórzysci mają po 7 lat, najstarsi to już studenci. Udział w pracach chóru wymaga talentu i pracowitości. „Moi chórzysci ciężko pracują, żeby jak najlepiej wypaść przed publicznością” - podkreśla M. Telińska (1).

Takie wspólne śpiewanie to jednak nie tylko wysiłek, ale także wielka radość i zastrzyk dobrej energii.
(Mirella Telińska 2011)

1. KONIECZNA A., *Cantate Deo śpiewa od 22 lat*. „Głos Koszalina” - z 2 grudnia 2011, s. 7.

Szkoła pielęgnująca i promująca talenty

Koszaliński Zespół Państwowych Szkół Muzycznych im. Grażyny Bacewicz ma już 30 lat. Jest jedną z najbardziej znanych szkół artystycznych w kraju. Z tej okazji uczniowie i nauczyciele przygotowali wspaniały koncert. Zagrali pod batutą Adama Sztaby (1).

Historia szkoły

Historia muzycznego szkolnictwa w Koszalinie sięga roku 1958. W tym roku rozpoczęła działalność koszalińska szkoła muzyczna. Dopiero jednak w 1981 r. powstał zespół szkół, który proponuje swoim uczniom wykształcenie nie tylko muzyczne, ale też ogólnokształcące. 30 lat temu szkoła przeprowadziła się do nowych obiektów przy ul. Fałata 32. Zespół tworzą 4 szkoły muzyczne. Placówka dysponuje salą koncertową na 160 miejsc na widowni i internatem. Ma dobre warunki kształcenia.

Jubileusz 30-lecia

W listopadzie 2011 roku Zespół Państwowych Szkół Muzycznych im. Grażyny Bacewicz obchodził 30-lecie działalności. Właśnie w szkolnej sali koncertowej odbył się jubileuszowy koncert, w którym wystąpiły zespoły kameralne ZPSM oraz szkolna orkiestra „Kamerton”. Uczniowie każdego roku udowadniają, że są dobrze przygotowani nie tylko z gry na instrumentach, ale też z przedmiotów ogólnokształcących. Pokazują to wyniki sprawdzianów i egzaminów gimnazjalnych czy maturalnych, w których osiągają wysokie wyniki. Na jubileusz szkoły przyjechał **Adam Sztaba** - absolwent szkoły (1).

Absolwenci szkoły

O randze artystycznej szkoły najlepiej świadczą jej absolwenci. W gronie osób, które ukończyły koszalińską szkołę muzyczną, są świetni artyści i pedagodzy, koncertujący na całym świecie, pracujący w akademiach muzycznych, filharmoniach czy teatrach muzycznych. Koszalińska szkoła jest dumna ze swojej najwybitniejszej absolwentki - **Agaty Szymczewskiej**, laureatki XIII Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. Henryka Wieniawskiego. Szkołę w Koszalinie skończył saksofonista **Cezary Gadzina**, pierwszy Polak, który otrzymał tytuł ambasadora UE i stworzył zespół saksofonistów występujących w całej Europie. W podstawowej szkole muzycznej uczyła się Katarzyna Cerekwicka. Szkołę ukończyła także znana piosenkarka Reni Jusis.

Adam Sztaba za pulpitem dyrygenckim (fot. gk24)

Adam Sztaba

Absolwentem, który zrobił największą karierę medialną, jest Adam Sztaba - muzyk, kompozytor, aranżer, dyrygent, producent muzyczny znany z wielu popularnych programów telewizyjnych. Podczas koncertu stanął za pulpitem dyrygenckim, a szkolna orkiestra zagrała jego utwory (1).

1. KONIECZNA A., *30 świeczek na torcie*. „Głos Koszalina” - z 2 grudnia 2011, s. 2.

**„Twórcze zainteresowanie zawodem” -
Seminarium informacyjne dla nauczycieli i przedsiębiorców w ramach
Jesiennych Zespołów Metodycznych**

24 listopada 2011 r. Centrum Edukacji Nauczycieli oraz Politechnika Koszalińska zaprosili dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych, kierowników praktycznej nauki zawodu, nauczycieli przedmiotów teoretycznych i praktycznej nauki zawodu oraz przedsiębiorców na wspólne warsztaty. Warsztaty były formą realizacji porozumienia o współpracy CEN z Politechniką Koszalińską. Organizatorem była PK - Punkt Kontaktowy Programów Badawczych Unii Europejskiej, Subregion Koszalin i Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie. Miejszem warsztatów była Sala Senatu Politechniki Koszalińskiej przy ul. Śniadeckich 2.

Program spotkania

Przywitanie uczestników przez JM Rektora prof. dr hab. inż. Tomasza Krzyżyńskiego.

Informacja o działalności dydaktyczno-naukowej uczelni przedstawił prorektor do spraw kształcenia prof. nadzw. dr hab. inż. Witold Gulbiński. Informacja o 7. Programie Ramowym (badania i rozwój technologiczny 2007-2013) - jako głównym instrumencie Unii Europejskiej w zakresie finansowania badań w Europie - przedstawiła mgr Maria Pelc.

1. Wykłady wprowadzające:

- prof. dr hab. inż. Jerzy Madej: ***Rola geotechniki w budownictwie;***
- prof. dr hab. inż. Henryk Budzisz: ***Co się dzieje po kliknięciu myszką – delegacyjny model obsługi zdarzeń***
- dyskusja (15 min)
- wykład dla ekonomistów - dr Rafał Rosiński: ***Istota i struktura klina podatkowego w Polsce i innych krajach Unii Europejskiej;***

2. Zajęcia praktyczne w laboratoriach

W zależności od zainteresowań nauczycieli, proponowano realizację ćwiczeń w laboratoriach:

Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska

- Laboratorium Techniki Budowlanej - prowadzi dr inż. Henryk Dondalewski i mgr inż. Janusz Kobaka: ***Badanie właściwości mechaniczno - fizycznych betonów i zapraw cementowych; Ocena przydatności materiałów bitumicznych dla budownictwa drogowego.***

Wydziału Elektroniki i Informatyki

- Laboratorium Techniki Cyfrowej - prowadzi mgr inż. Marek Rubanowicz: ***Cyfrowe sterowanie z klawiatury;***
- Laboratorium Miernictwa - prowadzi Marek Kraszniewski: ***Pokaz działania kamery termowizyjnej.***
- Laboratorium Telekomunikacji - prowadzi mgr inż. Zbigniew Janocha
- Laboratorium Systemów Alarmowych - prowadzi Łukasz Chrobak: ***Stanowisko demonstracyjne działania systemu alarmowego.***

Instytut Mechatroniki, Nanotechnologii i Techniki Próżniowej

- Laboratorium Fizyki - prowadzi doc. dr Jan Mazur: ***Prezentacja laboratorium dydaktycznego fizyki i problemów dydaktyki przedmiotu fizyka na uczelni technicznej***
- Laboratorium Fizyki - prowadzi doc. dr Jan Mazur: ***Prezentacja laboratorium dydaktycznego fizyki i problemów dydaktyki przedmiotu fizyka na uczelni technicznej;***
- Laboratorium Inżynierii Biomedycznej - prowadzi mgr inż. Przemysław Ceynowa: ***Systemy pomiarowe aparatury biomedycznej w ultradźwiękowych badaniach tkankowych, na przykładach: sonografii dopplerowskiej, ultradźwiękowej tomografii komputerowej (ultradźwiękowy tryb badania ruchu w czasie).***
- Laboratorium Programowalnych Sterowników - prowadzi doc. dr inż. Zenon Ociepa: ***Programowalne systemy monitorowania i sterowania***

Andrzej Derkacz - kierownik Pracowni Szkolnictwa Zawodowego CEN

Co to jest personalizacja nauczania?

Dzisiejszy świat jest wymagający i brutalny - niestety. Niektórzy twierdzą, że zniszczy każdego, kto nie będzie umiał poradzić sobie ze swoimi sprawami. Głosi dziś ważność personalizmu i potrzebę stawiania ludzkich spraw na piedestale, ale praktyka jest inna. Jedynie prawdziwy szacunek do człowieka i personalizacja nauczania może zasadniczo zmienić edukację. O tym obradował w Warszawie III kongres EASSE.

Czym jest personalizacja nauczania?

Personalizacja nauczania jest przedmiotem naukowych badań i refleksji praktyków. Pojawia się w programach edukacyjnych innowacji. Czy będzie siłą sprawczą pozytywnych zmian w szkole? Przecież one nie mogą ograniczać się do powszechnego wykorzystywania TIK. Jak w niej lepiej szanować prawa uczniów i akcentować personalizm?

O czym obradował III Międzynarodowy Kongres EASSE?

Miałem przyjemność być zaproszony na *III Międzynarodowy Kongres EASSE pn. Sukces w edukacji. Personalizacja nauczania*, który będzie obradował 7-8 października 2011 r. w hotelu Marriott w Warszawie. Jest organizowany po raz pierwszy w naszym kraju podczas polskiej prezydencji w Unii Europejskiej. III Międzynarodowy Kongres EASSE zgromadził czołowych światowych praktyków i teoretyków edukacji. Przedstawią oni metody nauczania, wyniki badań dotyczące osiągnięć modelu edukacji spersonalizowanej i zróżnicowanej, która w wielu krajach postrzegana jest jako skuteczna odpowiedź na kryzys szkolnictwa. Będzie to pierwszy tego rodzaju Kongres w Polsce i w Europie Środkowej.

Dzieci Przedszkola nr 22 w Koszalinie w galowych strojach podczas Święta Niepodległości (fot. A. Ślusarz)

Czy jest inteligencja płci?

Wykład inauguracyjny „*Inteligencja płci w organizacji szkoły*” wygłosi **Jaume Camps**, doktor nauk pedagogicznych z Międzynarodowego Uniwersytetu Katalonii w Barcelonie (Hiszpania). J. Camps zajmuje się zagadnieniem nauczania koedukacyjnego i niekoedukacyjnego m.in. z punktu widzenia psychologii społecznej.

Co to jest personalizacja nauczania? - cd.

Następnie głos zabierze **Cornelius Riordan** ze Stanów Zjednoczonych. Poruszy on temat: „**Wartość edukacji zróżnicowanej. Dwadzieścia pięć lat badań**”. Prof. Riordan od ponad dwudziestu lat zajmuje się badaniem rezultatów nauczania niekoedukacyjnego i koedukacyjnego na wszystkich poziomach nauczania. Specjalizuje się w tematyce społecznej organizacji szkół oraz korzyści edukacyjnych, jakie niosą za sobą różne typy szkół. Obecnie kieruje projektem „Oddzielne szkoły publiczne: charakterystyka i efekty”. Projekt prowadzony jest przez Departament do spraw Edukacji rządu Stanów Zjednoczonych.

Czym powinna się różnić edukacja chłopców i dziewczyn?

W drugim dniu Kongresu z wykładem „**Edukacja chłopców w XXI wieku**” wystąpi **Cristina Hoff-Sommers** ze Stanów Zjednoczonych. Prof. Hoff-Sommers jest doktorem filozofii i autorką wielu książek m.in. „The War Against Boys” („Wojna przeciwko chłopcom”). Obecnie wykłada w American Enterprise Institute. Część wykładową zakończy **Bogusław Śliwerski**, który poruszy temat „**Uwarunkowania upelnomocnienia edukacji zróżnicowanej w społeczeństwie otwartym**”. Prof. Śliwerski jest wykładowcą w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie oraz w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej.

Okrągły Stół 5 Kontynentów

Ostatnim punktem Kongresu będzie **Okrągły Stół 5 Kontynentów**. Wezmą w nim udział: **Marie-Therese Gibson** (Australia), **Elisabeth Vierheller** (Argentyna), **Raul Nidoy** (Filipiny), **Jean-Paul Muteba** (Republika Demokratyczna Kongo), **Teresa Martínez** (Hiszpania). Przedstawią oni problematykę edukacji spersonalizowanej i zróżnicowanej z perspektywy doświadczeń swoich krajów. Kongres został objęty patronatami Ministerstw Edukacji Narodowej oraz Nauki i Szkolnictwa Wyższego, oraz prezydentów największych polskich miast.

--> Szczegółowy program Kongresu: www.easse.org.pl/pl/program

Czym zajmuje się Europejskie Stowarzyszenie Edukacji Zróżnicowanej?

Europejskie Stowarzyszenie Edukacji Zróżnicowanej (European Association Single-Sex Education), działa od 2006 roku. Skupia przedstawicieli osiemnastu krajów europejskich. W naszym kraju działa Fundacja EASSE Polska, która odpowiada za przekazywanie wiedzy i doświadczeń dotyczące edukacji zróżnicowanej oraz wspiera inicjatywy instytucji i szkół w tym zakresie. Tegoroczny Międzynarodowy Kongres EASSE jest trzecim tego typu spotkaniem. Poprzednie odbyły się w Barcelonie (2007) i Rzymie (2009).

Julian Piotr Sawiński - Koszalin

Warto czytać i wykorzystywać - „Charaktery”

W numerze grudniowym psychologicznego miesięcznika „Charaktery” warto przeczytać!

- Jak obecność zamienić w czułość – opisali Piotr i Maria Fijewscy. Wyjaśniają, dlaczego czułość jest ważna i ostrzegają, że łatwo ją zatracić.
 - O tym, jak być życzliwym i często uśmiechniętym – wskazała Adriana Kłos analizuje korzyści i straty z tłumienia w sobie złości.
 - O wykolejonych – napisał Tadeusz Gadacz, który uważa, że potrzebna jest nam asceza.
- Ponadto w grudniowym numerze można znaleźć odpowiedź na pytania:
- Dlaczego horrory nas straszą i dlaczego lubimy się bać?
 - Czy jesteś typem niezaangażowanego hedonisty, czy może niespokojnego wielbiciela pieniądza?
 - Jak skutecznie wprowadzać nowe rozwiązania?
 - Dlaczego warto świętować i jak to robić? Warto przeczytać! (JPS)

Marynistyczne malarstwo koszalińskich plastyków

Morze - obraz Wiesławy Kurowskiej (fot. [www:facebook](http://www.facebook))

Filharmonia Koszalińska zaprasza na koncerty

Koszalińska Filharmonia im. Stanisława Moniuszki w Koszalinie działa już od 56 lat. W zeszłym roku obchodziła jubileusz 55-lecia. Obecnie koncertuje w sali kina Kryterium, ul. Zwycięstwa 105. Na początku roku zaprasza na koncerty karnawałowe.

1/ 5 i 6 stycznia 2011 r. zaprasza na koncert noworoczny (**czwartek godz. 19:00, piątek godz. 17:30 i 20:00**), którym dyryguje Ruben Silva, a jako sopran wystąpi Julia Iwaszkiewicz;

2/ 12-13 stycznia 2011 r. zaprasza na koncert pt. „Świat nie jest taki zły”. Orkiestrą dyryguje Jarosław Barów, śpiewa Halina Kunicka, przy fortepianie zasiądzie Jerzy Derfel;

3/ 19-20 stycznia - światowe recitale. Dyrygent - Bogdan Jarmołowicz, sopran - Patrycja Tomaszewska, tenor - Jacek Kotlarski;

4/ 2-3 lutego - wystąpi grupa wokalna „VOX”. Koncertem dyryguje Sławomir Chrzanowski, śpiewa Witold Paszt i Jerzy Słota;

5/ 9-10 lutego 2011 r. - Operetka w filharmonii J. Straussa „Zemsta nietoperza” - Dyrygent Ruben Silva;

6/ 24 lutego - koncert symfoniczny - muzyka P. Czajkowskiego, S. Prokofiewa i L. van Beethovena; dyrygent Ruben Silva, skrzypce - Agata Szymczewska.

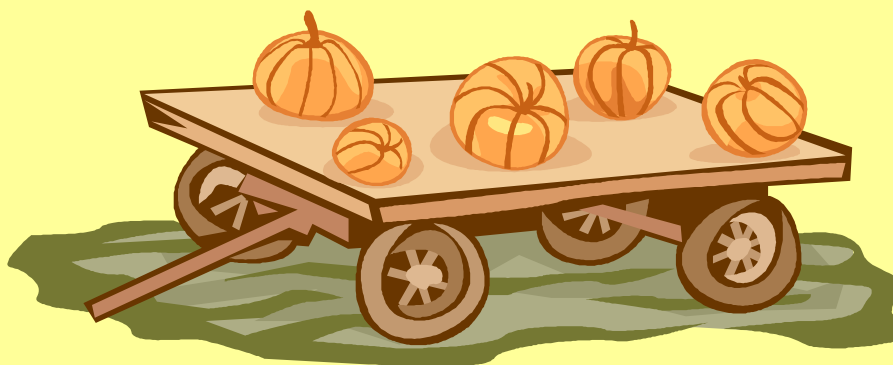
--> Filharmonia Koszalińska zaprasza na koncerty!

Jesienne zabawy z cyklu „Dni kolorów - czerwony”

Optymistyczne dni w przedszkolu

W tym roku organizowane są w naszym przedszkolu *Dni kolorów* związane z porami roku. Czerwień to jeden z kolorów jesieni i z tej okazji odbył się w przedszkolu *Dzień koloru czerwonego*. W tym dniu dzieci i panie przybyły do przedszkola ubrane na czerwono, w takim też kolorze był wystrój naszego przedszkola. Dzieciaki chętnie pomagały przy dekoracji prześcigając się w ciekawych pomysłach.

W czasie wesołej i radosnej zabawy z kolorową Panią Jesienią dzieci chętnie odgadywały zagadki, brały udział w konkursach, tańczyły przy muzyce. Optymistyczne podejście do jesiennej pory roku daje nadzieję na radosne spędzenie czasu w przedszkolu na płaszcach, zabawach i nauce. Dzieci z dużym utęsknieniem czekają i pytają o następne kolorowe dni, a będzie to kolor biały, zielony i żółty. Czekają zatem następna wspaniała zabawa w krainie kolorów.

Scenariusz zabaw jesiennych z cyklu „Dni kolorów - czerwony”

Cele operacyjne (dziecko...):

- aktywnie uczestniczy w przedstawieniu,
- zna nazwę aktualnej pory roku i charakterystyczne cechy jesieni,
- potrafi poruszać się rytmicznie i dłużej skupić uwagę.

Metody:

- słowna: metoda żywego słowa,
- czynna: zadań stawianych do wykonania, elementy pedagogiki zabawy,
- percepcyjna: obserwacja, pokaz.

Formy: zbiorowa, zespołowa, indywidualna.

Przebieg uroczystości

1. Powitanie

Pani Jesień przechadza się po sali przy dźwiękach piosenki „Jesień idzie przez świat”. Zagadka Pani Jesieni: „Co to za pani w złocie, czerwieni, sady maluje, lasy rumieni? Jesień to ja - piękna pani, która obdarza was kolorami. Kolorowe drzewa, kolorowe kwiaty, kolorowy świat. Kolorowe liście w kolorowym tańcu unosi leciutko - jesienny wiatr.

Witam wszystkich, którzy przybyli do jesiennej krainy, aby się wspólnie bawić (Osoby, które czują się przywitane podnoszą rękę w górę i machają).

Jesienne zabawy z cyklu „Dni kolorów - czerwony” - cd.

Witam wszystkich, którzy mają dobry humor i lubią:

- jeść owoce i warzywa, wesoło się bawić i lubią taniec
- nie lubią nudy i są ubrani na czerwono oraz wiedzą, jaka jest pora roku?

Teraz jesień powitamy, zatańczymy, zaśpiewamy:

2. Występ artystyczny dzieci 3 letnich

Wspólne zabawy na sali dzieci z panią Jesienią: „Kółko małe kółko duże”, „Tańczące liście”

Po skończonej zabawie zostaje 2 osobowy zespół, który rozwiązuje zagadki i wykonuje polecenia Jesieni.

Zagadki

- Jaką mamy porę roku? Gdy się deszcz zbliża, chętnie go otwierasz?
- Jakie znasz owoce? Kolczasty zwierzaczek, z igieł ma kubraczek,
- Jakie znasz warzywa? Czapeczka czerwona w białe kropeczki, nie chcą zrywać dzieci ani wiewióreczki.

Zadanie dla 3-latków przy stolikach: pokoloruj języka i muchomorka.

3. Występ artystyczny dzieci 4 letnich

Wspólne zabawy dzieci z Panią Jesienią: „Taniec jesiennych liści”. Po skończonej zabawie zostaje para dzieci, która odgaduje zagadki i wykonuje polecenia Pani Jesieni. zagadki:

- okrągła głowa, zielona, z soczystych liści złożona, ma gruby brzusek i ogonek mały, będzie z niej barszczyk
- latem w ogrodzie wyrósł zielony zimą w beczce ukiszony - doskonały.

Zadania dla 4-latków przy stolikach: Ułóż jesienne puzzle, połącz w pary obrazki.

4. Występ artystyczny dzieci 5-letnich

Wspólne zabawy dzieci z Panią Jesienią „Taniec z kałużami”. Po skończonej zabawie zostają 2 osoby, które odgadują zagadki i wykonują polecenia Pani Jesieni:

- Ma koronę, królem nie jest, umie szumieć, gdy wiatr wieje – choć przytulne ma mieszkanie na zimę futro.
- Co to za ptak na sośnie dziobem stuka i puka? Żaden orzech nie jest dla niego trudny, może on szkodników pod korą szuka? - do zgryzienia.

Zadania dla 5-latków przy stolikach: Z ilu sylab składa się nazwa obrazka?

5. Występ artystyczny dzieci 6-letnich

Wspólne zabawy z panią Jesienią „Rytmiczne podawanie buta”. Po skończonej zabawie zostają 2 osoby, które odgadują zagadki i wykonują polecenia Pani Jesieni:

- Nie ma ust - a dmucha, nie ma skrzydeł - a leci.
- Wyjęty z ziemi, szary i brzydki, pyszne są z niego placki i frytki.
- W żółtej koszuli biała kula, gdy ją kroimy do łez nas rozczula.

Zadania dla 6-latków przy stolikach:

- Policz liście i połącz z odpowiednią liczbą.
- Pokoloruj parasol wg kodu.

Pani Jesień rozdaje dzieciom zadanie do wykonania w sali (duży portret jesiennych postaci) i zachęca je do zrobienia jesiennych wystaw dla rodziców. Rozpoczynają się wspólne pląsy przy muzyce Na koniec dzieci składają przyrzeczenie Pani Jesieni:

BĘDZIEMY: chronić przyrodę, oszczędzać wodę, dokarmiać ptaki, dbać o zwierzątka, rośliny ozdobne uprawiać, drzewa szanować, ziemię ratować, nigdy nie śmiecić i uczyć tego inne dzieci!

Beata Taurogińska - Przedszkole nr 12 w Koszalinie

Materiały metodyczne upowszechnione na internetowej stronie CEN - w latach 2009 -2011

Pracownia Matematyczno-Przyrodnicza CEN

1. GAJDZICA Bożena, KUCHARSKA Iwona *Propozycja doświadczeń z biologii* - 2009.
2. GAJDZICA B., KUCHARSKA I., *Przykładowy test z cytologii* - 2009.
3. GAŁKOWSKI Andrzej, ROMANOWSKA Małgorzata (oprac.), *Wykład z fizyki* - 2009.
4. KIMAK-CYSEWSKA Anna, *Propozycje pytań z ekologii dla szkoły podstawowej* - 2009.
5. KIMAK-CYSEWSKA A., *Gospodarka człowieka w lesie równikowym* - 2009.
6. KIMAK-CYSEWSKA A., *Karta pracy z biologii* - 2011.
7. KIMAK-CYSEWSKA A., *Klucz do oznaczania gadów* - 2010.
8. KIMAK-CYSEWSKA A., *Materiały wypracowane przez uczestników grantu* - 2010.
9. KIMAK-CYSEWSKA A., *Plan metodyczny lekcji biologii w klasie III gimnazjum* - 2009 - 2009
10. KIMAK-CYSEWSKA A., *Propozycja testu z przyrody dla klasy V* - 2010.
11. KIMAK-CYSEWSKA A., *Przykładowy sprawdzian z przyrody* - 2011.
12. KIMAK-CYSEWSKA A., *Rozkład materiału z biologii* - 2010.
13. KIMAK-CYSEWSKA A., *Sprawdzian dla klasy 5* - 2011.
14. KISIEL Irena, *Rola eksperymentu fizycznego* - 2009.
15. KISIEL Irena, ROMANOWSKA Małgorzata, *Zestawy doświadczeń z fizyki* - 2010.
16. KUCHARSKA Iwona, *Motywowanie i monitorowanie...* - 2010.
17. KUCHARSKA I., *Programy własne i innowacje* - 2009.
18. MAŁECKA Jowita, *Rozwiązywanie zadań o wieku* - 2010.
19. NOWAKOWSKA Anna i in., *Co przynosi nowa podstawa programowa z matematyki?* - 2009.
20. ROMANOWSKA Małgorzata, *Materiały wypracowane przez uczestników grantu* - 2009.
21. ROMANOWSKA M., *Proste doświadczenia z fizyki* - 2009.

Pracownia Szkolnictwa Zawodowego CEN

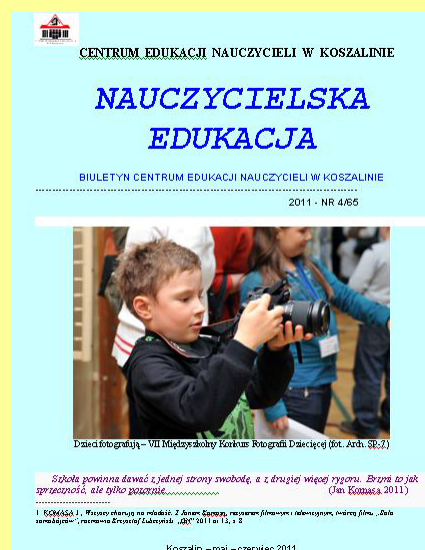
1. DERKACZ Andrzej, WIKTOROWSKI Maciej (oprac.), *Kwalifikacje nauczycieli - rozporządzenie* - 2011.
2. DIACZUK Jan, *Jesienne zespoły metodyczne nauczycieli przedmiotów zawodowych - refleksje, spostrzeżenia* - 2009.
3. DIACZUK J., *Ocenianie kryterialne w kontekście egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe* - 2011.
4. DIACZUK J., *Proponowane zmiany w zakresie kształcenia zawodowego i ustawicznego* - 2010.
5. DIACZUK Jan, STACHNIK Mirosław, *Doradcy proponują* - 2010.
6. STACHNIK M., DIACZUK J., *Przykładowe zadania praktyczne dla mechanika pojazdów samochodowych* - 2010.
7. STACHNIK Mirosław, *Propozycja zadania dla technika mechanika* - 2009.
8. STACHNIK M. (oprac.), *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej* - 2011.
9. WIKTOROWSKI Maciej, *Teoretyczna i praktyczna nauka zawodu* - 2011.
10. ZMYŚŁOWSKA Renata, DERKACZ Andrzej, WIKTOROWSKI Maciej, *Wykaz olimpiad i turniejów zawodowych* - 2011.
11. ZMYŚŁOWSKA Renata, DIACZUK Jan, *Propozycja zadania egzaminacyjnego na technika handlowca* - 2010.

Niemiecka delegacja szkół zawodowych w ZS nr 9 w Koszalinie
(fot. Arch. CEN)

**WYKAZ NAUCZYCIELSKICH ARTYKUŁÓW
upowszechnionych w „Nauczycielskiej Edukacji” w 2011 roku**

1. DIACZUK Jan, *O nowej jakości w polskiej oświacie zainspirowanej przepisami prawnymi* - nr 3/64, s. 26-27.
2. FROISSART Ferdynand, *Kodeksy koniecznie potrzebne* – nr 2/63, s. 29.
3. GIBUŁA Krzysztof, *Współczesny obywatel świata* - nr 5/66, s. 10-13.
4. KOKOSZKA Jolanta, *Podajmy sobie ręce – plan balu przedszkolaków* - nr 5/66, s. 31.
5. KOMOSA Brygida, *Święto Kota w Przedszkolu nr 8 w Koszalinie* - nr 5/66, s. 28-30.
6. KOWALCZUK Małgorzata, *10 rad dla początkującego nauczyciela* - nr 5/66, s. 14-15.
7. KOZŁOWSKA Beata, *Dlaczego zaczynamy od przedszkola?* - nr 1/62, s. 9-11.
8. ŁASTOWSKA Monika, SZCZYŻAŃSKA Lidia, *Co daje uczniom „Polonistyczny jarmark”?* - nr 7/68, s. 25.
9. MLECZKO Marzena, *Doświadczenia z realizacji przedsięwzięcia „Książeczki - bajeczki na (...)”* - nr 1/62, s. 21-22.
10. NAWROCKA Katarzyna, *Rozwijajmy talenty! Podróże po Polsce* - nr 6/67, s. 18-19.
11. NIEZGODA Małgorzata, *Po co i jak zostać milionerem?* - nr 6/67, s. 14-17.
12. NOWIK Marzena, *Jak uczyć szacunku do starszych?* - nr 3/64, s. 18-21.
13. NOWOSAD Lidia, *Niezwykła wystawa pluszowych zwierząt świata* - nr 7/68, s. 26-27.
14. PAWELSKI Leszek, URBANEK Bogdan, *Dzień z profesorem Wincentym Okoniem* - nr 7/68, s. 11-13.
15. PAWLIK Ewa, PLACEK Małgorzata, *Wykorzystanie arboretum w przyrodniczej edukacji* - nr 6/67, s. 22-25.
16. PERKOWSKA Dorota, *Nowe otwarcie Przedszkola nr 22 w Koszalinie* - nr 7/68, s. 28-29.
17. Red., *Jaki jest poziom wychowawczych kompetencji rodziców?* - nr 2/63 s. 9-10.
18. RINK-PRZYBYLSKA Mariola, *Wiosenne Zespoły Metodyczne CEN w Koszalinie* – nr 4/65, s. 8-10.
19. RUSIAK Urszula, *Refleksje z wiosennych zespołów metodycznych Pracowni Matematyczno-Przyrodniczej* – nr 4/65, s. 14-16.
20. SAŁACKA Barbara, *Jak rozwijać zmysł węchu?* – nr 2/63, s. 18-19.
21. SAWIŃSKI Julian Piotr, *Jak uczyć krytycznego myślenia?* – nr 2/63, s. 11-14.
22. SAWIŃSKI J. P., *Jak w szkole ciekawiej organizować uczenie się?* – nr 4/65, s. 23-24.
23. SAWIŃSKI J. P., *O potrzebie etycznego kodeksu nauczycieli* – nr 2/63, s. 28.
24. SAWIŃSKI J. P., *Wycieczka do „Pomorskiego Ogrodu Edukacyjnego - Wiciokrzewy”* - nr 5/66, s. 20.
25. SAWIŃSKI J. P., *Jak w szkole uczyć przedsiębiorczości?* - nr 6/67, s. 8-9.
26. SŁOWIŃSKA Barbara, *Tworzenie optymalnych warunków do rozwoju osobowości dziecka* - nr 5/66, s. 24-26.
27. SŁOWIŃSKA B., *Tworzenie warunków do rozwijania słownej ekspresji dziecka i budzenie zainteresowań czytelnich* – nr 2/63, s. 25-26.
28. STACHNIK Mirosław, *Aktualne problemy zawodowego kształcenia praktycznego* – nr 4/65, s. 27-29.
29. STAWICKA Violetta, *Piosenka na cztery pory roku* - nr 3/64, s. 16.
30. SZLEGEL Małgorzata M., *Integracja sensoryczna- ukłon w stronę zmysłów* – nr 2/63, s. 16-17.
31. TAUROGIŃSKA Beata LUBEK Aurelia, *Bezpieczeństwo dzieci przedszkolnych* - nr 4/65, s. 17-19.
32. TAUROGIŃSKA B., LUBEK A., *Uczę myśleć, mówić i słuchać* - nr 3/64, s. 14-15.
33. TAUROGIŃSKA B., LUBEK A., *Kultywowanie tradycji rodzinnych i narodowych* – nr 2/63, s. 21-22.
34. URBANEK Bogdan, *Dlaczego szkoła szkole nierówna?* - nr 5/66, s. 21-22.
35. ZARYCHTA Aneta, *Znaczenie zabaw w rozwoju dziecka* - nr 1/62, s. 12-13.
36. ZIELIŃSKA-ROCHA Beata, *Sztuka mądrej krytyki* (przedruk) – nr 2/63, s. 15.

Okładka „NE” 2011 nr 4/66

**OFERTA DLA NAUCZYCIELI
WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO
- JAK ODKRYWAĆ UZDOLNIENIA I TALENTY UCZNIÓW?**

- konkurs na rok szkolny 2011/2012

Poprzedni rok szkolny MEN ogłosiło „Rokiem Odkrywania Talentów”. Wiadomo jednak, że ludzkie zdolności i talenty są zbyt ważną wartością, aby pracę nad ich odkrywaniem i wspieraniem ograniczyć do akcyjnych działań. Odkrywanie uczniowskich uzdolnień i talentów jest ważnym i interesującym zadaniem wszystkich nauczycieli. Jest ważne dla uczniów, szkoły i rozwoju kraju. Czy wystarczy tu dobra obserwacja?

Ludzkie oko (fot. www.interia.pl)

Warto więc zapytać, czy nauczyciele:

- **dostrzegają potrzebę zajęcia się uczniami zdolnymi?**
- **prowadzą rozpoznanie zdolności, uzdolnień i talentów uczniów?**
- **traktują pracę z uczniem zdolnym jako zadanie celowe, świadome i ważne?**
- **znają techniki diagnozowania zdolności i uzdolnień?**
- **dostrzegają inne zdolności uczniów poza poznawczymi?**
- **podejmują specjalne działania nakierowane na uzdolnionych uczniów?**
- **właściwie indywidualizują treści oraz metody uczenia się i nauczania?**
- **lubią uczniów zdolnych, twórczych i przekraczających normę (średnią)?**
- **zabiegają w szkołach o dobry klimat dla uczniów zdolnych i utalentowanych?**

Jak edukować uzdolnionych uczniów w XXI wieku? Jak obecnie to wygląda w szkole? Warto przedstawić innym swoje pomysły i efekty szkolnych działań. Zachęcamy nauczycieli do dzielenia się swoim dorobkiem i doświadczeniem w pracy ze zdolnymi uczniami? Zapraszamy do udziału w konkursie!

--> Cele konkursu

1. Zachęcenie nauczycieli do poszukiwania nowych strategii pracy z talentami.
2. Pogłębienie rozumienia możliwości rozwijania uczniowskich uzdolnień i talentów.
3. Zaprezentowanie ciekawych pomysłów nauczycieli i szkół.
4. Inspirowanie do stosowania w praktyce dobrych strategii pracy z talentami.

Adresaci - nauczyciele różnych szkół i placówek oświatowych województwa zachodniopomorskiego.

Termin - Prace pisemne można nadsyłać **do końca marca 2012** roku do CEN, ul. Ruszczyca 16, 75-654 Koszalin, lub na e-pocztę redakcji „Nauczycielskiej Edukacji” – jps51@tlen.pl.

Nagrody – Ciekawsze fragmenty prac zostaną opublikowane w „Nauczycielskiej Edukacji” lub wydane drukiem w „Wydawnictwie CEN” w postaci broszury. Przewiduje się nagrody książkowe i albumowe. (JPS)